

Pa 3084

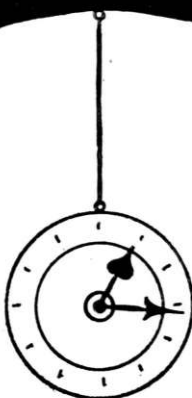
ION BĂIEȘU

IERTAREA

piesă în trei acte

PSA 3084/5

Acțiunea se petrece în zilele noastre.

A C T U L L Î N T Î I

Noaptea târziu, după orele unu. O stație de tramvai într-un cartier al Bucureștiului. Trecători foarte rari. George stă pe o bancă cu fața pe jumătate acoperită de gulerul paltonului. Lia, în picioare, la cîtiva metri distanță, îl privește insistent. Apoi se apropie de el, fără să se așeze.

LIA : Bună seara. *(George ridică spre ea o privire total absentă, dar nu-i răspunde. Ea continuă să-l privească insistent. O femeie foarte bătrînă se apropie de ei cu precauție.)* Bună seara ! *(Ceva mai tare.)* Bună seara !

FEMEIA : Nu știți, mai vine tramvaiul, sau s-a întrerupt curentul, sau e vreo deraiere, sau ce-ar putea să fie ?

LIA *(sec)* : Nu știu. *(Femeia pleacă. Lia îl privește pe George cu o insistență agresivă.)* Am spus bună seara. *(George nu răspunde. Ea se așază pe bancă lângă el. Tace. Apoi își aprinde o țigară și-i întinde și lui pachetul.)* Fumați ? *(George nu răspunde; deși ea se află lângă el, nu o aude.)* Bună seara ! *(Urlă.)* Bună seara ! *(Incet, cu discreție.)* M-ați auzit ? V-am spus bună seara. N-am spus nimic altceva decît bună seara. De ce nu vreți să vorbiți ? Dacă nu vorbiți, cel puțin răspundeți la bună seara, sau dacă nu fumați, spuneți că nu fumați. Cred că nu vă cer un efort prea mare. *(George continuă să tacă.)* Așteptați tramvaiul ? S-ar putea să nu mai vină. *(Pauză. Ea îl privește insistent. El continuă să nu realizeze prezența ei. O distanță enormă îi desparte.)* Spuneți-mi cel puțin dacă ați auzit sau nu că v-am spus bună seara. Spuneți-mi eventual că ați auzit, dar că nu vreți să-mi răspundeți. *(Pauză. George continuă să privească neclintit, cu un zîmbet străin de el însuși pe față. Lia îi urlă, ieșită din minți, în urechi.)* Alo ! Cu dumneata vorbesc ! Bună seara ! *(Pauză. Revine la tonul normal de conversație.)* In ce

direcție mergeți ? *(George tace. Lia se apropie de el mai mult și-l apucă de mincă.)* De ce nu vreți să vorbiți ? Așteptăm împreună un tramvai la ora unu noaptea, într-o stație pustie. După înfățișare, arătați a fi om, și orice om este dator să răspundă unui om, chiar dacă asta îi face sau nu plăcere. *(Își pierde răbdarea.)* Hei ! *(Îl zgîlție de guler.)* Vorbește ! *(Urlă.)* Vorbește ! *(George tresare speriat, se ridică și intră în panică. Urea s-o ia la fugă, dar ea îl apucă de mincă și-l trage pe bancă.)* Stai, nu fugi ! Vorbește !

GEORGE *(îngrozit)* : Vă rog să mă iertați. Cu mine ați vorbit ?

LIA *(liniștindu-l)* : Da. Dar nu vă speriați. V-am rugat să vorbiți, atîta tot.

GEORGE : Ce să vorbesc ?

LIA *(blindă)* : Nimic. V-am spus bună seara și, așa cum e normal, așteptam să-mi răspundeți.

GEORGE *(în aceeași stare de panică și umilință)* : Vă rog să mă iertați dacă v-am jignit cu ceva... Pur și simplu nu mi-am dat seama... Nu eram atent sau...

LIA : Dar nu m-ați jignit cu nimic. Să vă explic exact cum a fost. Dumneavoastră v-ați așezat pe această bancă înaintea mea. Eu am venit și m-am așezat lângă dumneavoastră. Și cînd m-am așezat v-am spus „bună seara”. Asta a fost tot.

GEORGE : Și ?

LIA : Dumneavoastră nu mi-ați răspuns, iar eu mi-am permis să insist. Asta pentru că mi s-a părut ciudat că nu vreți să-mi răspundeți.

GEORGE (*umil și speriat*): Dar nu v-am auzit, vă rog să mă iertați. Nu v-am auzit, scuzați-mă. (*Se ridică.*) Bună seara, doamnă...

LIA (*îl apucă de mîneacă, speriată*): De ce plecați? Nu așteptați tramvaiul?

GEORGE: Ba da.

LIA: Trebuie să vină dintr-un moment în altul. Luați loc. (*George se așază.*) Un tramvai așteptat singur e un chin; așteptat în doi e o plăcere. Cine a spus asta?

GEORGE (*intrigat*): Cine?

LIA: Nu știu. Probabil că n-a spus-o nimeni. E pur și simplu o reflecție personală.

GEORGE (*buimac, își strînge tîmplele în palme*): Da, desigur...

LIA: Vă e rău?

GEORGE: Nu, mulțumesc.

LIA: Atunci de ce vă strîngeți tîmplele? Să vă dau un antinevralgic? Sau obișnuiți alteceva? Aveți gripă?

GEORGE (*o privește lung, insistent, foarte neplăcut surprins*): Nu vă supărați ca vă întreb: de ce trebuie să-mi puneți în fiecare clipă cite o întrebare?

LIA: În fiecare clipă?

GEORGE: Da. De ce?

LIA: Nu mi-am dat seama că pun prea multe întrebări. Probabil că e o obișnuință.

GEORGE: Ce înseamnă obișnuință? Aveți o meserie care se bazează pe întrebări?

LIA: Nu. Pe cu totul altceva.

GEORGE: Atunci?

LIA: Vedeti, de fapt și dumneavoastră puneți foarte multe întrebări. De ce? Sau, ca să evit o întrebare, aș putea să constat că nu vă plac întrebările.

GEORGE: Da.

LIA (*pauză*): Nu vă supărați că vă întreb totuși ceva. Vă e rău?

GEORGE: Nu. Nu mi-e rău absolut deloc. (*Stăpîn pe el.*) Dar de ce vă interesează faptul dacă mi-e rău sau mi-e bine?

LIA: Mă interesează pentru că am văzut că arătați a fi bolnav. Iar eu dacă văd un om bolnav și singur, mă simt obligată să mă interesez de el. Cred că ar fi bine să mergeți acasă. Aș putea să vă conduc. Să opresc un taxi?

GEORGE: Nu e nevoie. Am să ptec pe jos.

LIA: Nu vreți să mergem împreună?

GEORGE: De ce împreună?

LIA: Cum de ce?

GEORGE: Dacă-mi permiteți, vă întreb

de ce?

LIA: Pentru că sinteți totuși bolnav. Cum e posibil ca un om sănătos să nu audă zece „bună seara” spuse de la o jumătate de metru?

GEORGE: E posibil.

LIA: Nu, nu e posibil. Trebuie să ajungeți repede acasă. Vă conduc...

GEORGE: De ce?

LIA: Pur și simplu vreau să merg cu dumneavoastră. Nu există nici un „de ce” la mijloc.

GEORGE: Presupunind că eu nu doresc asta, veți merge totuși cu mine?

LIA: Da.

GEORGE: Aveți vreun motiv anume?

LIA: Da. Am un motiv anume. Mai bine zis, un motiv special.

GEORGE (*o privește lung, apoi se resemnează*): Atunci o să mergem împreună. Probabil că nu există o altă soluție.

LIA (*după ce-l privește foarte lung*): Nu există o altă soluție. (*Pauză.*) Spuneți-mi, sinteți nefericit?

GEORGE: Nu.

LIA: Îmi faceți impresia unui om, cum să vă spun, pustiu. Mai bine zis, a unui om... în sfîrșit, asta e cuvîntul, pustiu. Mi-ar face plăcere să ne cunoaștem. Sinteți singur, nu? Am să vă fac o mărturisire indecentă: și eu sînt singură. Sînt în căutarea unui om cu care să mă împrietenesc sufletește.

GEORGE (*cu antipatie*): O prietenie nu poate să fie decît sufletească.

LIA (*jignită*): Există și prietenii trupеști.

GEORGE: Cum pot fi două trupuri prietene?

LIA: Poate mai profund și mai sincer decît două suflete. Cunosc un caz...

GEORGE (*amuzat*): Un caz... (*Ride.*) De fapt n-ar trebui să rid...

LIA: De ce să nu rideți?

GEORGE: Probabil că dumneavoastră sinteți ceea ce se cheamă un om prost. Și ar fi nedemn din partea mea să rid de un om prost. Totuși... (*Ride, apoi se abține.*) Nu, n-am să rid.

LIA (*după ce-l privește lung, crispată*): George!

GEORGE (*tresare îngrozit, se ridică, dar ea îl trage înapoi*): Ce-ai spus?

LIA (*pe un ton scăzut, dar ferm*): Am spus că n-are rost să faci pe nebulul. Știi... n-are rost. Vrei să spui că nu mă cunoști?

GEORGE: Nu.

LIA: Poate nu m-ai privit cu atenție.

GEORGE: Ba da, dar nu te cunosc. Nu te cunosc absolut deloc.

LIA : N-am intrat întâmplător în vorbă cu tine. Te urmăream.

GEORGE (*ingrozit*): Da?

LIA : Din tren te urmăresc. N-ai observat?

GEORGE : Nu.

LIA : Vrei să-ți spun cine sînt?

GEORGE (*speriat*): Nu.

LIA (*mirată*): De ce nu vrei?

GEORGE : Nu mă interesează. Crezi că numele dumitale are vreo importanță?

LIA : În sensul că ne putem identifica unul pe altul.

GEORGE : Dar eu nu simt această nevoie. Nu vreau să știu cine ești.

LIA : Dar eu țin foarte mult să știi. Mă cheamă Elena Pogonat. În intimitate mi se spune Lia. Ai reținut?

GEORGE : Da.

LIA : Și nu-ți amintești acum cine sînt? Gîndește-te bine.

GEORGE : Nu-mi amintesc și nici nu-mi propun să-mi amintesc.

LIA : Am fost colegi de facultate pînă în anul trei. La o reuniune am dansat împreună. Voiam să-ți aduci aminte de mine. (*Incepe să plîngă cu fața ascunsă în palme.*)

GEORGE (*o privește cu o mirare calmă*): Plîngi?

LIA : Da, sînt foarte obosită. Iartă-mă. (*Iși revine imediat.*)

GEORGE : Dacă vrei, poți să plîngi. Nu te jena de mine.

LIA : Mi-a trecut. Iartă-mă, sînt îngrozitor de obosită, de amărîtă, de nefecicită... (*Printre lacrimi.*) Ce bine că te-am întîlnit!

GEORGE : Vorbeai adineaori că am dansat cîndva împreună.

LIA : Da.

GEORGE : Și ce importanță are faptul că am dansat cîndva împreună?

LIA : N-are absolut nici o importanță. Era un amănunt. Despre altceva este vorba... (*Pauză.*) George, nu vrei să mergem la tine acasă? Trebuie neapărat să vorbim. (*Disperată.*) Te rog să mă salvezi.

GEORGE (*sincer*): Nu pot.

LIA : De ce nu poți?

GEORGE (*extrem de amărît*): Nu pot. Abia m-am salvat pe mine.

LIA (*încet*): De unde te-ai salvat, din ce?

GEORGE : Dacă ar fi posibil, ți-aș spune.

LIA : George, nu-ți mai aduci aminte de mine absolut deloc? Gîndește-te bine...

GEORGE : Și ce importanță are dacă-mi aduc aminte?

LIA : Dacă ai face un efort, crezi că ți-ai aminti?

GEORGE : Nu cred.

LIA : Într-un fel e foarte bine că nu-ți amintești. Spune-mi, ești bolnav rău?

GEORGE : Ai impresia că sînt bolnav?

FEMEIA (*se apropie de ei încet, sperîindu-i*): Credeți că mai vine tramvaiul?

LIA : Probabil că nu mai vine. S-a întrerupt curentul.

FEMEIA : Curentul electric?

GEORGE : Probabil.

FEMEIA : Atunci dumneavoastră de ce așteptați tramvaiul?

GEORGE : Noi așteptăm altceva.

FEMEIA : Atunci mă scuzați. (*Pleacă.*)

LIA : Ce-i cu tine? Nu ne-am văzut de aproape zece ani. Ce-ai făcut de atunci?

GEORGE : Nu știu. Mi se pune pentru prima oară întrebarea asta, probabil că... De fapt nu știu, asta-i adevărul.

LIA : Nu vrei să mergem la tine acasă?

GEORGE : De ce vrei să mergi la mine acasă?

LIA : Vreau să stăm de vorbă. Trebuie să-ți spun ceva extrem de important.

GEORGE : Nu cred c-o să te pot lua la mine acasă.

LIA : Ești cu cineva?

GEORGE : Nu, dar nu vād pentru ce-ai intra în casa mea. Nu vād motivul.

GEORGE : Ce anume vrei să-mi spui?

LIA : Nu pot vorbi în stradă.

GEORGE : Să mă gîndesc dacă să te invit sau nu. (*Se gîndește.*) Nu pot.

GEORGE : Și nu trebuie să insiști.

LIA : Atunci cum rămîne? Vrei să-ți spun totuși ceea ce vreau să-ți spun?

GEORGE : Poate c-ar fi mai bine să nu-mi spui.

LIA (*extrem de tulburată*): E un lucru extrem de important pentru tine.

GEORGE : Dar eu nu vreau să știu acel lucru extrem de important pentru mine. În definitiv, de ce m-ai urmărit? Cine îți dă acest drept? Ce s-ar întîmpla dacă aș cere acum sprijinul organelor în drept?

LIA : Ce înseamnă să ceri sprijinul organelor în drept? Ce să le spui acestor organe? Că te urmăresc?!

GEORGE (*indignat*): Da, că mă urmărești.

LIA : În cazul în care se dovedește că nu am de gînd să săvîrșesc un act care ar putea să te pună în pericol, nimeni nu s-ar amesteca.

GEORGE (*extrem de enervat*): Dar eu nu vreau să stau de vorbă cu tine! Vreau să mă duc acasă singur!

LIA: Poți să te duci, dar am să te urmăresc. Chiar dacă mă bați, tot am să vin după tine. Dacă vrei să știi, te caut de aproape cinci ani. De ce nu vrei să accepti să stăm de vorbă?

GEORGE (*disperat*): Despre ce să vorbim? Eu nu vreau să stau de vorbă cu nimeni. Poate că te-am cunoscut cindva, nu neg, dar asta n-are nici o importanță. Vrei să te ajut cu ceva? Vrei să-ți dau bani?

LIA: Nu.
GEORGE: Atunci ce vrei să-mi spui? De ce te ții după mine?

LIA (*ieșindu-și din fire*): Dar nu mă țin după tine! Dacă vrei, pleacă!

GEORGE: O să plec. (*Se ridică, face câțiva pași, apoi se oprește.*) Dacă vrei să mă mai vezi, vino peste o săptămână, la aceeași oră, aici. O să vii?

LIA: Nu. N-am să vin.

GEORGE (*ezitând*): Am plecat. (*Totuși nu pleacă.*) O să mă urmărești?

(*Un individ înalt, înfășurat într-un pardesiu de culoare închisă, se apropie de ei încet. Se oprește la câțiva pași și se reazemă de un stîlp. Îi privește insistent. George îl privește și el fascinat. Lia, care pînă atunci a stat cu capul între miini, îl vede și tresare.*)

LIA: George, vino te rog înapoi!

GEORGE (*vine repede lângă ea*): De ce m-ai chemat?

LIA: Individul acela ar putea să-ți facă un rău. Stai lângă mine.

GEORGE (*cuprins de o spaimă cumplită*): De ce să-mi facă rău?

LIA: Nu știi, dar s-ar putea. Dacă ești lângă mine, n-o să aibă curajul.

GEORGE (*ascunzîndu-se în spatele ei*): Îl cunoști?

LIA: Stai aici liniștit. Am să vorbesc eu cu el. (*Se apropie de cetățeanul îmbrăcat în pardesiu.*) De ce totuși mă urmărești?

CORNEL (*întunecat*): De ce totuși să nu te urmăresc?

LIA: Te-am rugat să nu mă urmărești.

CORNEL (*uimit*): Iartă-mă, nu mi-am dat seama că te urmăresc.

LIA: Vrei să te urăsc?

CORNEL: Nu, te rog să nu mă urăști.

LIA: Atunci pleacă.

CORNEL (*face câțiva pași, apoi se întoarce*): Cine este el?

LIA: L-am cunoscut întimplător. N-are importanță. Du-te. (*Se întoarce lângă George, care în tot acest timp a stat încremenit.*)

CORNEL (*pleacă, apoi se întoarce și-i face semn Liei să se apropie de el*).

Cînd ai să te întorci?

LIA (*obosită și disperată*): Nu știu... Nu pot să-ți spun nimic. Lasă-mă singură.

CORNEL (*sumbrou*): Totuși, am să te urmăresc... Tine minte. (*Pleacă.*)

LIA (*se apropie de George*): A plecat.

GEORGE: Nu se mai întoarce?

LIA: Sper. Hai să mergem.

GEORGE: Cine e?

LIA (*ezită*): N-are nici o importanță. Cineva care mă urmărește.

GEORGE: Deci și tu ești urmărită?

LIA: Da. De o săptămînă.

GEORGE: Ți-e frică de el?

LIA: Nu, e invers. Lui i-e frică de mine. De fapt, e soțul meu, de care m-am despărțit acum o săptămînă. E un bărbat deosebit de bun, dar și cel mai nefericit om de pe lume. Nefericit fără să fie absolut de vină cu nimic, așa cum li se întimplă oamenilor foarte buni. Este nefericit pentru că mă iubește și pentru că eu nu pot să-l iubesc. Dacă-i spuneam asta înainte de a ne căsători, sau imediat după ce ne-am căsătorit, n-ar fi suferit atîta, dar eu i-am spus abia acum, după opt ani de căsnicie. Am făcut un lucru atît de urît, încît nici măcar remușcări nu am. Dacă eram un om bun, ar fi trebuit să rămîn lângă el și să-i dau impresia că-l iubesc, iar el ar fi fost fericit, ceea ce era foarte bine pentru societatea omenească. (*Cornel se apropie și se reazemă de stîlpul de telegraf, ascultînd. Ea nu-l observă. George privește tot timpul spre Cornel.*) Un om nu poate fi fericit decît dacă îi dăruiește cineva această binefacere, pentru că fericirea nu se poate face de unul singur. Este imposibil să vrei să-l faci pe cineva fericit și să nu reușești. Dacă te sacrifici și-i dai absolut tot ce ai mai bun din tine, dacă stai clipă de clipă lângă el, ca lângă un om bolnav, și chiar dacă el refuză la început să primească fericirea care i se oferă, va obosi în cele din urmă și va deveni fericit. Din păcate, cei care dăruiesc fericirea nu sînt însă în mod necesar și ei fericiți, la rîndul lor. Mă înțelegi? Eu l-am făcut fericit pe acest om, pe care l-ai văzut adineaori aici și care mă urmărește tot timpul ca o fantomă. Acum opt ani a trecut printr-o foarte grea încercare. Am fost colegi de facultate. În anul patru, în timpul practicii de vară, a suferit un accident de pe urma căruia a orbit. Cînd și-a dat seama de nenorocire, a vrut să se sinucidă, toți

colegii așteptau acest gest și-l aprobau dinainte, adică toți erau de acord că, dacă a orbit și nu mai există nici o șansă de vindecare, să nu se mai chinuie. Asta se întâmpla tocmai într-o perioadă în care eu eram foarte nefericită — unul dintre motive erai tu —, iar celelalte nu contează, și m-am gândit că din moment ce sînt nefericită și nici nu am perspectiva să fiu fericită, cel mai bun lucru ar fi să-l fac pe acest om fericit. Într-o seară m-am dus la el la spital și i-am propus să ne căsătorim, deși pînă atunci nu eram nici măcar prieteni. El a acceptat după oarecare ezitări și, imediat după aceea, eu am început să mă ocup de fericirea lui. L-am ajutat să-și recapete echilibrul sufletesc... De ce nu te uiți la mine ?

GEORGE (*tresărind*): Mă uit.

LIA: ...M-am dus cu el în străinătate, a fost operat și și-a recăpătat vederea la amîndoi ochii. (*Pauză.*) Între timp, un ochi a cedat. Acum vede numai cu unul. O să-l piardă curînd și pe al doilea, el nu bănuiește la ora actuală această perspectivă. Dar după opt ani, în care l-am scaldat în fericire, mi-am dat seama cu o extraordinară tristețe că, de fapt, eu ședeam lingă acest om numai pentru a face o demonstrație. Nu mă lega de el decît ideea în sine, adică ambiția mea de a-l obliga să fie fericit. Iar el era atît de bun și de mărginit, ca orice bărbat oarecare, lipsit de fantezie, care ia întotdeauna lucrurile la propriu, încît nu pricepea sau nu bănuia că eu aș fi nefericită. Într-o seară, cînd a venit acasă de la serviciu și s-a repezit spre mine în pat și a început să mă sărute și să mă dezbrace, cu o obrăznicie și o nesimțire specific masculine, i-am spus: „un moment !“ (*Pauză, se gîndește.*) I-am spus că sînt foarte tristă și că doresc să plec, indiferent unde, pentru un anumit timp. Nu i-am spus că plec definitiv ; fie din milă, fie din lașitate, fie din cea mai ordinară omenie. El n-a crezut și nici acum nu vrea să creadă, probabil, este prea legat de această fericire care-i era la îndemînă, extrem de comodă. Acum încearcă să mă urmărească. O să mă urmărească o vreme, pînă cînd va obosi. (*Cornel se desprinde de lingă stilp și pleacă încet, fără ca ea să-l fi văzut. George îl urmărește cu privirea.*) Iar eu mi-am luat bagajele și am plecat fără să știu unde. Ce faci ?

GEORGE: Nimic. Mă uitam.

LIA: Unde ?

GEORGE: Incolo.

LIA: Iartă-mă că am vorbit atît de mult.

Probabil că te-ai plictisit. Te uitai tot timpul undeva. Crezi că sînt vinovată ?
GEORGE (*surprins*): De ce să fii vinovată ?

LIA: În sensul că am greșit cu ceva față de omul acela ?

GEORGE: Ce anume să fi greșit ?

LIA: În sensul că... Tu nu ai ascultat ce ți-am spus eu ?

GEORGE: Nu.

LIA: De ce ?

GEORGE: Pentru că nu mi-ai spus că trebuie să te ascult. De fapt, despre ce ai vorbit ?

LIA: Nu pot să mai repet. (*Cu lacrimi în ochi.*) De ce nu m-ai ascultat ? Simțeam nevoia să mă asculte cineva !

GEORGE: Îmi pare rău. Dacă ai intenționat să-mi faci o mărturisire, de ce nu mi-ai atras atenția ?

LIA: Dar există o elementară datorie a omului față de om, de a ne asculta unul pe altul, chiar dacă vorbim fiecare altă limbă. Trebuia măcar să te fi uitat în ochii mei.

GEORGE: Dar cum să mă uit în ochii cuiva, dacă nu sînt invitat să fac asta ?

LIA (*obosită*): În sfîrșit... Ce facem ? Mergem ?

GEORGE: Eu o să aștept totuși tramvaiul. Pînă la mine e prea departe. Deși... (*se gîndește*)... Da, deși ar trebui să ajung foarte repede acasă pentru că sînt așteptat. (*Se ridică.*) La revedere. Scuză-mă pentru neatenția aceea. Probabil că e foarte neplăcut să vorbești cuiva care nu te ascultă. (*Pleueă.*)

LIA (*disperată*): George !

GEORGE (*se oprește*): Da.

LIA: Pleci ?

GEORGE: Da.

LIA: Nu pleca !

GEORGE (*se apropie umilit*): De ce strigi așa la mine ?

LIA: Ți-am spus să nu pleci. N-ai înțeles că te caut, că de cinci ani vreau să te întîlnesc ?

GEORGE (*se așază iarăși pe bancă*): Nu te supăra. Tu vrei să mergi acum la mine acasă. Probabil că ești nefericită sau nu ai unde dormi și vrei să vorbești cu cineva, dar eu nu pot să te iau cu mine acasă. În ultimii opt ani nu a intrat absolut nimeni în camera mea și... asta e. Nu pot să te invit. Vrei să-mi spui totuși ceva ?

LIA: Atunci pentru ce crezi că te caut de cinci ani ? Pentru că trebuie să-ți spun neapărat ceva. Un lucru pe care nu-l știi și pe care trebuie să-l știi neapărat. Eu trebuie să mă justific cu ceva față de tine.

GEORGE : De ce ?

LIA : Pentru că trebuie. (*Disperată.*) Trebuie. Acum. În seara asta. Pe urmă ne despărțim definitiv. Tu ai să mă urășți, iar eu am să plec multumită.

GEORGE (*speriat*) : De ce să te urăsc ?

LIA : Mi-ai face un bine.

GEORGE (*intimidat*) : Nu, te rog... Nu-mi spune nimic... Nu vreau să te urăsc... Eu n-am urît în viața mea pe nimeni. Plec... (*În panică.*) Ei n-au mîncat absolut nimic de o săptămînă și mă așteaptă la fereastră ! Dacă-ai ști cum mă așteaptă. Dumnezeu ! Sînt un criminal !

LIA : Cine te așteaptă ?

GEORGE : Greierele și pisica.

LIA : Greierele și pisica ?! Unde sînt ?

GEORGE : Acasă. Eu am un greiere și o pisică, pe care-i cresc.

LIA (*îl ține de mînă, nu-l lasă să plece*) : George, lasă dracului și greierele și pisica ! Trebuie să-ți spun ceva, care pentru mine și pentru tine e vital. Poate n-o să ne mai vedem niciodată în viață. Te rog, ascultă-mă.

FEMEIA : Nu vă supărați că vă întreb, mai vine tramvaiul ?

LIA (*exasperată*) : Nu vă supărați că vă întreb : de ce ne puneți aceeași întrebare de mai multe ori ? De unde să știm noi dacă mai vine sau nu tramvaiul ?

FEMEIA : Atunci ce așteptați ?

LIA : Dar oare un om... (*în această clipă George pleacă fără ca ea să observe*)... nu poate aștepta în viață decît un tramvai ? Sînt și alte lucruri, mult mai importante, pentru care merită să așteptăm. Putem aștepta un prieten, un copil, un cosmonaut sau, dacă sîntem un om care creează, putem aștepta o idee.

FEMEIA (*fascinată*) : Vai, ce frumos vorbiți !

LIA (*continuuă*) : Sau putem aștepta un om de care ne-am despărțit pentru totdeauna, care a precizat că nu se va mai întoarce, dar noi tot sperăm să vină și trebuie să-l așteptăm. Iată cîte lucruri putem aștepta în viață în afară de un tramvai.

FEMEIA (*emoționată*) : Am înțeles și vă mulțumesc din suflet. Vă rog să nu vă supărați. N-am să vă mai deranjez.

LIA (*descoperă îngrozită dispariția lui George*) : Dar unde a plecat el ?

FEMEIA : Cine ? Dînsul ?

LIA : Da. Unde a plecat ?

FEMEIA : A plecat acum două minute.

LIA : Te întreb unde, nu cînd ?

FEMEIA : În partea aceea.

LIA (*se ridică înfrigurată*) : Mulțumesc. (*Pleacă grăbită în direcția în care a plecat George. Femeia rămîne în stație.*)

dezorientată. Apoi se așază pe bancă și aprinde o țigară. George se întoarce prin partea opusă.)

FEMEIA : Nu vă supărați că vă întreb, credeți că mai vine tramvaiul ?

GEORGE (*se așază pe bancă*) : După părerea mea, vine. Cel puțin, eu am să-l aștept.

FEMEIA : Doamna aceea cu care erați aici a plecat să vă caute.

GEORGE : Da, dar nu știu de ce. Mă urmărește și... pur și simplu mi-e frică de ea. V-aș ruga să rămîneți cu mine pînă vine tramvaiul.

FEMEIA : Rămîn, pentru că și eu aștept tramvaiul. Dar nu vă supărați că vă întreb : femeia aceea este cumva... cum să spun... bolnavă, sau... ?!

GEORGE : Nu știu precis. Nu o cunosc. Deși ea susține că mă cunoaște. S-ar putea să fie numai nefericită, ceea ce înseamnă de fapt același lucru.

FEMEIA : E foarte adevărat ceea ce spuneți. Nefericirea este o boală. Un fel de cancer.

(Cornel trece prin stația de tramvai cu pași rari, înșururat în pardesiu, ca o fantomă. George îl privește înspăimîntat.)

GEORGE (*către Femeie*) : Doamnă, veneți mai aproape de mine. Am să vă rog ceva, dacă sînteți atît de bună.

FEMEIA : Cu plăcere.

GEORGE : Vă rog să nu vorbiți nimic timp de un minut și să nu vă uitați la mine. Puteți ?

FEMEIA : Desigur.

(Femeia se întoarce cu spatele. George își cuprinde țimplete în palme și se concentrează îndelung, cu ochii închiși, clătîindu-se. Pe fața lui apare un zîmbet inuman, dar total inofensiv : mișcările lui sînt încete și prelungi, ca ale unui somnambul. După un minut, femeia se întoarce și-l privește surprinsă.)

FEMEIA : Vă e rău ?

GEORGE (*răspunde tîrziu și anevoie*) : Nu.

FEMEIA : Păreți foarte schimbat. Sau poate mă înșel eu. Probabil că mă înșel. Deși păreți foarte schimbat la față. Ce-i cu dumneavoastră ? (*George nu o aude.*) Vă rog să mă iertați că v-am deranjat mereu cu tot felul de întrebări. Adevărul e că eu nu vreau neapărat să merg cu tramvaiul acesta, pentru că nu mă duc nicăieri. Eu merg cu tramvaiul pentru că nu am ce face noaptea. (*Îl privește lung și nedumerită, tăcerea lui o încită să vorbească.*) Cîți ani imi dați ? Șaizeci ? Șaptezeci ?

Optzeci? Am nouăzeci și unu! Am și locuință. Uitați, cheia de la camera e aici. (*Îi arată cheia legată de un șnur în jurul gâtului.*) Dar sînt tare singurică pe lume. (*Își șterge o lacrimă.*) Singurică și sănătoasă. Atît de sănătoasă. Și nu mai mor deloc. Dar cu ce sînt eu vinovată că nu mor și că sînt sănătoasă? Nenorocirea e că mă plictisesc, domnul meu. mă plictisesc zi și noapte. Ziua mai am cîte o treabă și uit, dar noaptea nu pot dormi. De zece ani nu mai pot dormi — ce somn bun și adînc aveam altădată! Și atunci ies în oraș, și fiindcă numai tramvaiele merg toată noaptea, îmi iau abonament și merg cu tramvaiul. În tramvai sau în stații întîlnesc cîte un om și discut cu el. Îmi place și mie să călătoresc, să văd lumea, să vorbesc. (*Incepe să plîngă.*) Dar nu întotdeauna am cu cine vorbi. Oamenii nu vor sau nu au timp să vorbească cu mine. (*Se oprește brusc din plîns.*) În seara asta am avut noroc că v-am găsit pe dumneavoastră care mă ascultați. Nu e ușor să găsești un om care să vrea să te asculte și să vorbească cu tine. (*În șoptă.*) Pînă acum cinci ani am fost la azilul de bătrîni. Dar am fugit. Acolo era bine. aveam mîncare, aveam și cu cine sta de vorbă, dar mă plictisiam. dragă domnule. mă plictisiam, pentru că toți bătrîinii de la azil, vă jur pe sînta cruce, mint nemaipomenit. Dacă la vremea lui a fost măturător de stradă, el zice c-a fost șef de gară, și cînd îl prinzi cu minciuna, te enervezi nemaipomenit. În ziua în care am fugit m-am enervat pentru că m-am contrazis cu vecina mea de pat din cauza unui proverb. Ea zicea că nu e totuna dacă spui „așchia nu sare departe de trunchi” sau „mărul nu cade departe de pom”. Pe urmă mai erau și altele. Erau bătrîni, să mă iertați, care se țineau de prostii. A fost cazul că una de șizeci și opt de ani s-a spînzurat din dragoste. Pe urmă, știți ce era cel mai rău acolo? Era, domnul meu, o magazie în care țineau sicriile. Le aveau făcute dinainte, pe diferite mărimi. Cînd murea unul, îl puneau în coșciug și-l duceau noaptea, ca să nu-l mai vedem noi, iar dacă murea vreunul prea lung și nu-i ajungea sicriul, îl îndesau cu forța. Magazia cu sicrie era chiar în spatele cantinei, și cînd ieșeam să ne plimbăm, ne uitam printre crăpături și le numărăm. Și ne făcea așa de rău sufletește! Barem de le-ar fi dus mai departe, să nu le vedem. Încolo era bine. Eu am fugit, fiindcă am cămăruța mea și am din ce

trăi. Eu dacă mîncînc o dată pe zi — n-o să mă credeți — îmi ajunge. Un singur biscuit îmi este suficient. Că nu mi-e foame. Mie niciodată nu mi-e foame. Biscuitul îl mîncînc așa, de plăcere... (*Cornel se apropie de ei și se așază pe bancă, alături. Suspicioasă, bătrîna se oprește. Către George, încet.*) Și ăsta vă urmărește? (*George nu răspunde. Privește senin înaintea, total absent la ceea ce se petrece în jurul lui. Cornel intră în vorbă cu bătrîna.*)

CORNEL: Dumneata ce faci aici?

FEMEIA (*evaziv*): Nimic. Aștept tramvaiul.

CORNEL: Și de ce intri în vorbă cu lumea fără să fii poftită, ca o codoasă?

FEMEIA: Dar nu am intrat eu în vorbă.

Domnul m-a rugat să stau puțin cu dînsul, pentru că nu se simte bine. Eu i-am răspuns: „cu plăcere”.

CORNEL (*către George, agresiv*): Dumneata aștepti tramvaiul sau aștepti altceva? (*George nu-l aude.*) Cu dumneata vorbesc. (*Îl trage de mîncă.*)

FEMEIA (*către Cornel*): Sst!

CORNEL: Pe cine aștepti?

FEMEIA (*în șoptă*): Lăsați-l în pace. E bolnav.

CORNEL: Atunci să se ducă acasă. Sau la spital.

FEMEIA: Se duce, dar nu vine tramvaiul. Lăsați, că-l duc eu.

CORNEL (*încet*): Îl cunoști?

FEMEIA: Personal, numai din seara aceasta. Dar îl știu din vedere. Îl văd din cînd în cînd prin tramvai, că eu călătoresc mult cu tramvaiele și am memoria figurilor.

CORNEL: Da, am auzit povestea. Între noi fie vorba, ești destul de plictisitoare. Femeia aceea care era aici unde s-a dus?

FEMEIA: Nu știu. Cred c-a plecat să-l caute pe dînsul.

CORNEL (*îl privește lung pe George*): Dumneata de unde o cunoști pe soția mea? (*George nu aude. Cornel îl trage de mîncă.*)

FEMEIA: De ce nu-l lăsați în pace? V-am spus că e bolnav.

CORNEL (*sever*): Hai, cară-te de aici! Pleacă!

FEMEIA: De ce? (*Se ridică speriată.*)

CORNEL: Așa, pentru că vreau eu! Prea-ți bagi nasul în toate. Cine-ți dă dreptul să te amesteci în viața oamenilor? Du-te la azil! (*Femeia se îndepărtează, speriată, la cîțiva pași.*) Vezi să nu chem Miliția! (*Femeia se îndepărtează mai mult, dar nu iese din scenă. Cornel îl privește sever pe*

George.) Dumenea de ce nu vrei să vorbești? (Pauză.) Te-am întrebat de unde o cunoști pe soția mea. (George îl privește îndelung și absent, dar nu răspunde.) Dacă ai de gând să te lași impresionat, de tot ce-ți spune și să te încurci cu ea, vă avertizez că am să vă calc pe amândoi în picioare. (Îl ia de piept.) Femeia aceasta tot la mine se va întoarce! (Cu suferință.) Ea are nevoie de un om bolnav și slab, iar eu sînt mai bolnav și mai slab ca dumneata. (Incet.) Nu-i da voie să se apropie de dumneata, o să te nenorocească. E atît de puternică, încît n-ai să-i rezizi și ai să fii nefericit. (Pauză. Apoi se ridică și se îndreaptă spre bătrînică.) Unde a plecat soția mea? În ce parte a luat-o?

FEMEIA (arătîndu-i cu mîna spre stînga): Încolo. (Cornel iese prin stînga. Femeia se apropie de George și se așază cu

precauție lingă el pe bancă.) S-a dus. Ar fi bine să plecați și dumneavoastră. (Lia apare grăbită, gîsiind, din partea dreaptă.)

LIA (către George): Unde ai fost? (Disperată.) De ce m-ai făcut să alerg o jumătate de oraș după tine dacă știai că te întorci?

FEMEIA: Sst! Mai incet, doamnă. M-a rugat să nu vorbesc și să nu-l privesc. Crede că e bolnav.

LIA (febrilă): Vine tramvaiul! George, vine tramvaiul! (Tramvaiul oprește în stație, scîrîind din frîne, insuportabil. Lia îl apucă pe George de braț și-l trage în tramvai cu forța. Femeia se urcă în urma lor. După ce tramvaiul pleacă, apare și Cornel, care se urcă din mers.)

— CORTINA —

A C T U L A L D O I L E A

Acasă la George. O cămaruță joasă, trei pe trei, modest mobilată, cu un pat pentru o persoană și o masă la mijloc. Pe masă se află un gramofon vechi, al cărui disc se învîrtește, și alte obiecte mărunte. La ridicarea cortinei, George privește concentrat discul care se învîrtește și pe care se află greierele. Pisica doarme leneșă în brațele lui.

GEORGE (oprește gramofonul și pune greierele de o parte, vorbindu-i cu afecțiune): Gata, ajunge, nebunule, ajunge! Odihnește-te puțin. Stai aici pe pernă și încearcă să adormi. Te rog. E tîrziu.

(Caută ceva prin cameră, pînă cînd descoperă ce caută. Este o placă mare pe care o așază pe discul gramofonului. Peste puține clipe se aude o muzică bizară, aproape insuportabilă. George o ascultă cufundat în sine, răscolit, cu o bucurie adîncă. La un moment dat se aud ciocănituri ușoare în ușă, apoi, din ce în ce mai insistente. George nu le aude decît după ce muzica de pe disc se sfîrșește. Ascultă încordat, apoi se apropie de ușă și rămîne incremenit. Ciocăniturile se întetesc.)

LIA (de afară): George, eu sînt!

GEORGE (în șoaptă): Ai venit?

LIA: Da. Am venit. Îmi deschizi?

GEORGE (alarmat): Stai puțin... Să mă gîndesc... (Deși e îmbrăcat cu haina, își pune pe el și balonzaidul, ca să cîştige timp. Apoi îi deschide, dar ezitînd îndelung.) Intră.

LIA: De ce mi-ai deschis atît de greu?

GEORGE: A trebuit să mă gîndesc.

LIA: Erăi în stare să mă lași la ușă?

GEORGE: Important e că ți-am deschis. Puteam foarte bine să nu-ți deschid.

LIA (se așază pe pat, e obosită): Sînt obosită. (Pauză.) Nu mă întrebi unde am fost după ce m-ai dat afară din casă?

GEORGE: Dar nu te-am dat, propriu-zis, afară din casă. Ti-am spus să pleci pentru că nu știi să te comporți cu animalele mele. Ai fost îngrozitor de brutală și vulgară cu ele.

LIA (ținîndu-și cu greu plînsul, indignată): Iar tu ai deschis ușa și m-ai dat afară! La ora trei dimineața. Numai pentru că am fost vulgară cu animalele?

GEORGE: Da, pentru că mi-ai călcat pisica pe ooadă și mi-ai speriat greierele. (Indignat.) Tu știi că de cînd l-ai lovit, el nu mai cîntă? Pimă acum de cîte ori îl puneam pe discul gramofonului să se învîrtească, începea să cînte ca o pasăre. (Gata să izbucnească în plîns.) De ce l-ai lovit?

- LIA : George, nu știi că e greierele tău.
Te rog să mă ierți. Credeam că e un greiere oarecare, o gănganie care s-a urcat pe pat. Pe urmă, când mi-ai spus că e un animal domestic, de care te-ai legat sufletește, mi-a părut foarte rău.
- GEORGE (*fericit că ea regretă*) : Îl cresc de când era mic și s-a atașat de mine cu o sinceritate fantastică. Și el, și pisica. Te rog să mă crezi, sînt extraordinar de buni și de duișoi. (*Infrigurat.*) Dar de ce nu mai cîntă greierele? În sfîrșit, sper să-și revină.
- LIA : Da, o să-și revină. (*Îl privește lung, tristă.*) George, de cînd m-ai dat afară, adică de acum opt ore, m-am plimbat pe toate străzile orașului, am fost prin toate parcurile, s-au legat toți bărbații Bucureștiului de mine. Probabil din cauză că plîngeam.
- GEORGE : De ce plîngeai?
- LIA : Nu știu exact, dar plîngeam tot timpul.
- GEORGE (*o privește îndelung, impresionat*) : Chiar ai plîns tot timpul?
- LIA : Da, absolut tot timpul. Și m-am gîndit tot timpul.
- GEORGE : Știi, faptul că ai plîns mă impresionează extraordinar de mult. Probabil e pentru prima oară cînd suferă cineva din cauza mea. Eu nu am făcut niciodată rău nimănui, știi? (*Se așază lângă ea, îi ia o mîină și i-o stringe emoționat.*) Îți mulțumesc foarte mult.
- LIA (*plîngînd, îi sărută mîinile*) : Iartă-mă.
- GEORGE : Nu mai plînge. (*O mîngîie pe față.*)
- LIA : Nu mai plîng. (*Se îmbrățișează și rămîn nemișcați cîteva clipe.*)
- GEORGE : Nu vreau să suferi din cauza mea.
- LIA : Nu sufăr. Acum sînt fericită. E cea mai fericită clipă din viața mea. (*Îl sărută și plînge.*) Doamne, cît de mult am așteptat clipa asta!
- GEORGE : Te-am umilit?
- LIA : Da, dar nu din cauza asta am plîns. Am plîns din cauza mea. Pentru că ți-am fost antipatică. Tot timpul am sentimental cu sînt privită de cei din jurul meu cu ură.
- GEORGE : De ce? Arăți a fi o femeie agreabilă.
- LIA : Cu toate astea, nu sînt. Cînd mă apropii de cineva necunoscut sînt privită cu repulsie. Chiar și tu, atunci cînd m-am așezat pe bancă, te-ai ascuns în tine. Ți-a fost frică?
- GEORGE : Da. La început mi-a fost frică. Îmi puneai foarte multe întrebări și erai foarte sigură de tine. La un moment dat eram chiar convins că spui
- adevărul. Începam să cred că într-adevăr m-ai urmărit și că mă cunoști. Sper că ai făcut toate astea din disperare și nu ca să-ți exersezi umorul.
- LIA : Din disperare. Trebuia neapărat să vorbesc cu un om capabil să mă înțeleagă.
- GEORGE : Și figura mea ți-a inspirat încredere?
- LIA : Da, pentru că te-am văzut trist.
- GEORGE : Și doreai să vii cu mine acasă ca orice femeie?
- LIA : Adică pentru ca să mă culc cu tine?
- GEORGE : Da. Te întreb foarte deschis dacă ești o femeie obișnuită să agăți bărbați pe stradă, cu care să rămii apoi peste noapte.
- LIA (*o clipă e îngrozită că el o ia drept femeie de stradă, apoi joacă scena cu convingere*) : Nu fac asta întotdeauna. Dar cînd mă cert cu soțul meu, plec de-acasă, intru în vorbă cu un bărbat care mi se pare foarte interesant, încerc să-i dau impresia că-l cunosc dinainte — binecunoscutul truc — după care îi propun direct să mă ia cu el acasă.
- GEORGE : Lucrezi pe... Adică vreau să te întreb dacă ceri și bani sau o faci din viciu...
- LIA : Nu, nu cer niciodată bani.
- GEORGE : Te rog să mă ierți că te întreb toate astea foarte direct, dar eu, ca să fiu sincer, nu sînt obișnuit cu femeile. Eu trăiesc de opt ani absolut singur. Întotdeauna mă feresc să intru în astfel de combinații. Adevărul e însa că doream uneori să stau de vorbă cu o femeie, pe care apoi să o invit la mine acasă, pentru o noapte. Dar spune-mi, te rog, că mă interesează, folosești întotdeauna aceleași poveste pe care mi-ai spus-o mie : „am fost colegi de facultate, am dansat împreună la o reuniune, trebuie să-ți mărturisesc ceva etc.”?
- LIA : Depinde. (*Pauză. Lia îl privește lung, fix.*)
- GEORGE : Și cum de-ai ajuns prostituată? Pari a fi totuși o intelectuală.
- LIA : Tocmai din cauza asta. Sînt atît de deșteaptă, încît singurul lucru cu adevărat demn de mine era să devin o femeie de stradă. Sau să mă sinucid.
- GEORGE : Vorbești atît de interesant încît mă umilești. Din clipa în care ai intrat aici, mai bine zis din clipa în care te-ai apropiat de mine, am făcut febră. Mă tulburi cumplit. Te rog să pleci.
- LIA : Să plec?
- GEORGE : Da. Pleacă. Nu vreau să te cunosc. Mi-e frică. Du-te.

- LIA: *(se ridică și vine în fața lui; îl privește lung)*: George! Am glumit. Nu sînt ce bănuiești. Noi doi ne cunoaștem. Tot ceea ce ți-am spus acolo, în stația de tramvai, este adevărat. Te caut de cinci ani. Am fost colegi de facultate, nu e vorba de nici un truc. Am dansat împreună. Te-am urmărit din tren. Nu te-am agățat întîmplător. În noaptea asta trebuie să stăm de vorbă. Stai jos. *(George se așază speriat.)* Sperai să fiu totuși o femeie ușoară. Nu, sînt Lia Pogonat. Hai, amintește-ți de mine.
- GEORGE. *(resemnat)*: Da, îmi amintesc...
- LIA: Atunci de ce ai încercat să dai impresia că mă confunzi?
- GEORGE: Pentru că speram totuși să te confund.
- LIA: Dar acum îți amintești cine sînt?
- GEORGE: Îmi amintesc.
- LIA: Îți amintești totul?
- GEORGE: Ce înseamnă totul?
- LIA: Adică tot ce s-a întîmplat între noi?
- GEORGE: Ce s-a întîmplat?
- LIA: Am să te ajut să-ți amintești. De ce te ferești de mine? Ești palid.
- GEORGE: Nu, nu sînt palid.
- LIA: Atunci de ce mă minți? Cum poți să spui că nu-ți amintești ce s-a întîmplat între noi?
- GEORGE *(se frămîntă, incolțit, speriat)*: Te rog să pleci, totuși. Nu vreau să discutăm nimic. Ce vrei de la mine? *(Disperat.)* Sînt nevinovat. S-a dovedit că sînt nevinovat.
- LIA: Dar eu știu că ești nevinovat. Pentru asta am și venit la tine. Ca să-ți spun că nu tu ești vinovat, ci eu.
- GEORGE *(febril)*: Lia, pleacă! Altfel ai să asisti la o scenă îngrozitoare pentru tine. Te rog în genunchi să pleci.
- LIA: Nu plec, George. Liniștește-te. *(Severă.)* Liniștește-te. *(Pauză.)* Ești bolnav?
- GEORGE: Nu.
- LIA: Cu tine se întîmplă totuși ceva ciudat. Ești un om care te ascunzi. Ai un secret?
- GEORGE *(invins)*: Da.
- LIA: Și față de cine ascunzi acest secret?
- GEORGE: Față de toată lumea.
- LIA: E vorba de ceva jenant?
- GEORGE: Nu. Dimpotrivă. E vorba de ceva atît de frumos, atît de sublim, atît de important pentru omenire, încît mi-ar fi rușine dacă s-ar afla.
- LIA: Poți să-mi spui și mie acest secret?
- GEORGE: Nu pot. Încă nu știu cum să-l exprim. *(Pauză.)* Dar tu cum ți-ai dat seama că am un secret?
- LIA: Din comportarea ta bizară.
- GEORGE: Bizară. Într-adevăr?
- LIA: Da. Am observat că trăiești alternativ în două stări cu totul deosebite. Una în care te comporți aproximativ normal și alta în care cazii într-o semi-somnolență... cum să-ți spun... cînd pari complet desprins de pămînt și te miști parcă fără să atingi lucrurile. Am observat că atunci ochii ți se fac extraordinar de albaștri și că miinile ți se răcesc îngrozitor. Nu ești bolnav, e vorba de cu totul altceva. Ce se întîmplă cu tine? *(George tace și o privește cu o admirație reținută.)* Ești chiar atît de singur și nefericit?
- GEORGE: Îți dau cuvîntul meu de onoare că sînt extraordinar de fericit. Probabil că sînt cel mai fericit om din lume. Îți declar asta în chipul cel mai solemn cu putință.
- LIA: Într-adevăr?
- GEORGE: Da. Din pricina celui secret.
- LIA: Spune-mi despre ce e vorba. Mie poți să-mi povestești.
- GEORGE: Dar n-ai să înțelegi. Sau ai să înțelegi numai pe jumătate, și atunci, pe cuvîntul meu, te-aș...
- LIA: O să înțeleg. Sînt mult mai deșteaptă decît îți imaginezi tu. Povestește.
- GEORGE: Bine. Îți povestesc. Dar să știi că ești prima ființă căreia îi spun acest secret. Jură-mi că ai să ții totul numai pentru tine.
- LIA: Îți jur.
- GEORGE *(se așază mai aproape de ea; în șoaptă)*: Lia, am făcut o descoperire. Am descoperit o idee uluitoare.
- LIA *(tot în șoaptă)*: Ce?
- GEORGE: Un accelerator.
- LIA *(perplexă)*: Ce fel de accelerator?
- GEORGE: Un accelerator.
- LIA: Un accelerator?
- GEORGE: Da, un accelerator.
- LIA *(speriată)*: George, nu pricep nimic. Ce fel de accelerator ai descoperit?
- GEORGE: Nu striga! Am să-ți spun tot.
- LIA *(se prinde cu miinile de tîmple, îngrozită)*: Nu înțeleg nimic, George, mă sperii. Simt că înnebunesc.
- GEORGE: De ce să înnebunești?
- LIA: Pentru că nu înțeleg.
- GEORGE: Probabil că n-o să înțelegi niciodată. *(Trist.)* Mie mi se pare totul extrem de simplu, dar tu n-ai să pricepi nimic. Te-ai îngrozit, imediat cum ai auzit cuvîntul. De ce te sperii? E vorba despre un accelerator. Ce înțelegi tu printr-un accelerator?
- LIA *(intimidată)*: Un accelerator e ceva care accelerează ceva, nu? Un dispozitiv mecanic.
- GEORGE: Perfect. Ai înțeles esențialul.

Inchipe-ți acum un astfel de dispozitiv psihic care accelerează o stare psihică. Înțelegi?

LIA: Nu.

GEORGE: Fii atentă. Tu, la ora actuală, trăiești într-un ritm perfect concordant cu ritmul în care se scurge timpul obiectiv, da? În 24 de ore obiective tu trăiești 24 de ore subiective. Ce s-ar întâmpla dacă ai accelera ritmul timpului tău subiectiv?

LIA: Nu știu.

GEORGE: Ce s-ar întâmpla dacă timpul tău individual ar fi de zece ori mai rapid decât timpul obișnuit pe care-l percep celelalte ființe raționale?

LIA: Nu mi-am pus niciodată o asemenea întrebare.

GEORGE: Știu că nu ți-ai pus-o, dar te oblig acum să ți-o pui. Ești chiar atât de lipsită de imaginație?

LIA (*umilă*): George, te rog povestește tu totul și pe urmă, dacă vrei, îmi pui întrebări. Întii povestește-mi totul și pe urmă am să-ți spun dacă am înțeles sau nu. Spune-mi mai întâi în ce împrejurare ți-a venit ideea. E vorba de o experiență personală?

GEORGE: Da. Ideea mi-a venit nu ca o inspirație, ci ca o soluție a unei probleme concrete de viață. Să-ți povestesc împrejurarea respectivă, vrei?

LIA: Da, e mai bine așa.

GEORGE: Ascultă. În anul 1952 eram student la Agronomie...

LIA: Da, știu.

GEORGE (*neplăcut surprins*): De unde știi?

LIA: Eram colegi, adu-ți aminte.

GEORGE (*derutat*): Atunci înseamnă că știi ce mi s-a întâmplat.

LIA: Știu.

GEORGE: Știi că am fost arestat. Dar după aceea?

LIA: După aceea nu mai știu nimic. Am aflat că totuși ți s-a dat drumul destul de repede.

GEORGE: Da, pentru că eram nevinovat.

LIA: Știu că ai fost nevinovat. Dar ce legătură au toate acestea cu acceleratorul?

GEORGE: Ideea acceleratorului mi-a venit după ce am fost eliberat, ca o consecință a situației absurde în care mă aflam.

LIA: Care situație? Povestește-mi.

GEORGE: Dar juri că n-ai să-mi faci vreun rău?

LIA: Ce rău să-ți fac?

GEORGE: Adică să se afle că ți-am povestit toate astea. Nu pentru că mi-ar

fi frică. Singurul motiv e că nu vreau să fiu lipsit de onoare în fața acelor oameni care m-au rugat să nu povestesc nimic. Nu vreau să le produc o deziluzie.

LIA: George, nu pierde vremea. Spune mai departe. N-am să povestesc la nimeni nimic.

GEORGE (*apropiindu-se de ea*): Lia, ascultă. În primăvara lui '52, am fost chemat într-o dimineață la decanat. În biroul decanului erau doi cetățeni necunoscuți, dar foarte politicoși, care m-au rugat să-i urmez.

LIA (*disperată că el nu-și amintește*): George, dar eu eram acolo de față. Cum de nu-ți amintești? Ți-am cerut să-mi predai carnetul de U.T.M., tu l-ai scos din buzunar și mi l-ai dat, apoi m-ai privit lung, cerându-mi parcă o explicație... Nu mai ții minte?

GEORGE: Nu. Probabil că eram foarte emoționat. Să-ți povestesc mai departe. Am plecat cu ei și m-au dus într-un loc. Nu știu exact unde. Adică m-au dus și m-au lăsat acolo.

LIA: Cum adică te-au lăsat acolo? Fără să-ți spună nimic?

GEORGE: Absolut nimic. Când a venit gardianul cu mîncare, l-am întrebant: „Nu vă supărați, nu știți pentru ce am fost adus aici?” Mi-a răspuns că nu știe nimic. A trecut o săptămînă, apoi două, și nimeni nu venea să-mi spună nimic. L-am întrebant din nou pe gardian: „Nu vă supărați, cred că la mijloc e o confuzie, sînt nevinovat. Când o să se discute cu mine?”... „La momentul corespunzător”, mi-a răspuns el, și a plecat.

LIA: Și? Tu ce făceai?

GEORGE: Nimic. Fluieram, recitam versuri, cîntam. Adică mă simțeam bine. Peste un anumit timp, nu știu exact cît, am fost chemat și mi s-a spus că sînt liber. „Nu vă supărați — am întrebant — am fost vinovat de ceva?”... „Nu — mi s-a răspuns — sînteți nevinovat. Duceți-vă și vedeți-vă de treabă.”

LIA: Atît?

GEORGE: Atît. Deși am insistat. „Nu vă supărați — am spus — eu sînt un om care nu știe să se comporte întotdeauna corect în societate, vă rog să-mi spuneți dacă am greșit cu ceva, ca să mă corectez pe viitor”... „Nu ați greșit absolut cu nimic”, mi s-a răspuns. Și am plecat.

LIA: Pe urmă ai aflat pentru ce ai fost acolo?

GEORGE: Nu. Pentru că nu m-a interesat.

LIA (*se ridică tulburată și-și aprinde o țigară*): George, dar e incredibil. De atunci au trecut zece ani și încă n-ai aflat pentru ce ai fost arestat?

GEORGE: Dar nu m-a interesat să aflu. N-am fost curios. Te rog nu fuma aici, nu suportă pisica.

LIA (*stinge țigara și se așază lângă el; pauză*): Și ideea acceleratorului cind ți-a venit?

GEORGE: Ți povestesc imediat. Tu o mai ții minte pe Anișoara?

LIA: Care Anișoara?

GEORGE: O fată pe care o iubeam eu pe atunci.

LIA: Blonda aceea slăbuță, care te aștepta în fiecare zi în fața facultății?

GEORGE: Exact. O iubeam extraordinar de mult, deși n-avea nimic deosebit în ea, era cea mai banală, dar și cea mai supusă ființă de pe pământ. Săraca de ea, era convinsă că sînt un geniu și nu-și dorea altceva în viață decît să fie tot timpul lângă mine și să mă ocrotească. În ziua în care am ieșit de-acolo, m-am dus direct la ea acasă. Voiam s-o văd imediat și să-i spun că nu s-a întîmplat nimic, că sîntem iar împreună, bănuiam cît trebuie să fie de îngrijorată. Am sunat și mi-a deschis maică-sa, o femeie foarte cumsecade, care se purtase pînă atunci cu mine ireproșabil și care m-a privit foarte neplăcut surprinsă, cu răceală și chiar cu dușmănie. Nu m-a poftit înăuntru, mi-a spus doar că fata nu este acasă, iar cînd am întrebat unde este mi-a spus că s-a logodit cu o persoană și că este plecată într-un voiaj cu acea persoană. „Dar situația mea o cunoașteți?” am întrebat. „Nu o cunoaștem și nici nu ne interesează. Iar dacă nu ne interesează, ne vedem de treburile noastre”. După care mi-a închis ușa în nas. În aceeași zi m-am dus la rectorat, m-am reinscris în facultate și m-am întors acasă. Am stat închis în această cameră, în care ne aflăm acum, trei zile și trei nopți, pînă cînd am leșinat. La început am bănuit că leșinul s-ar putea datora faptului că nu mîncasem absolut nimic în acele trei zile și trei nopți, dar de fapt nu acela era motivul. Leșinasem din cauza întrebărilor. Îmi puneam prea multe întrebări.

LIA: Ce fel de întrebări?

GEORGE: Nu mi le amintesc, dar bănuiesc că erau niște întrebări insuportabile. În cea de-a treia zi m-am dus iar la ea acasă și am așteptat-o în fața porții. În clipa în care m-a văzut, atitudinea ei a fost și mai stranie decît a maică-si. S-a speriat îngrozitor și a început să tremure, sa plîngă și mi-a stîgait disperată: „Te rog din suflet, nu mă urmări! Nu mă urmări!” Am fost foarte uimit, pentru că eu nu o urmăream. De fapt, voiam doar să am o explicație cu ea. Adică să-i spun că nu sînt vinovat cu nimic și că nu are dreptul să mă bătuiască de ceva, atîta vreme cît nu cunoaște adevărul. N-a acceptat să discute cu mine și atunci m-am închis iar în casă și mi-am pus iar întrebări vreme de zece zile și zece nopți. În cea de-a unsprezecea zi am descoperit foarte uimit că sînt victimă unui traumatism psihic foarte ciudat. De cîteva ori pe zi, o slăbiciune totală mă traversa fulgerător din creștet pînă în tălpi, după care începea să mi se învîrtească ceva în creier, cu o viteză insuportabilă, un fel de vârtej care scoțea în mine un sunet extrem de ascuțit. Apoi, vârtejul se oprea brusc și cădeam într-un abis negru și viscos, care mă înghițea lent și mă sufoca. După cîteva minute, îmi reveneam brusc, dar eram complet istovit. Stările acestea se repetau atît de des și erau atît de insuportabile încît, firește, mi-am dat imediat seama că nu am decît două șanse: să găsesc mijlocul de a le evita sau să mă sinucid. Din moment ce nu m-am sinucis, înseamnă că am găsit acel mijloc.

LIA: Acceleratorul?

GEORGE: Poți să mă ascuți?

LIA: Da, continuă.

GEORGE: Uite cum am descoperit acceleratorul. (*Tresare.*) Fii atentă că vine spre tine, nu te mișca!

LIA (*ingrozită*): Cine?

GEORGE: Greierele. (*Fericit.*) Dacă vine spre tine înseamnă că nu te urăște. Te rog să nu-l lovești.

LIA: De ce să-l lovesc? N-am nimic cu el. Mi-e foarte simpatic.

GEORGE: Mă bucur. Tu știi ce este timpul?

LIA: Nu.

GEORGE: Nu-i așa că e cea mai tulburătoare întrebare pe care ne-o putem pune? În clipa în care știi ce este timpul, ai scăpat de obsesia morții. De ce nu te-ai întrebat pînă acum niciodată ce e timpul?

LIA : Cred că de frică.

GEORGE : Păcat. Ar fi trebuit s-o faci măcar o dată pe zi. (*Deziluzionat.*) Probabil că pui mai multe întrebări altora decît îți pui ție însăși.

LIA (*intimidată*) : Nu mi-am dat seama...

GEORGE : Am să-ți spun un secret descoperit de mine. Tu credeași pînă acum că timpul are trei stări, nu? Trecutul, prezentul și viitorul. (*Confidențial.*) Nu există decît trecutul! Ceea ce putem noi percepe din timp este amintirea trecutului. Timpul e mort. El învie numai o clipă, atunci cînd trece prin ființa noastră, cînd devine prezent. Crezi în ceea ce-ți spun?

LIA : Acum cred, dar nu știu dacă acesta este adevărul.

GEORGE : Despre același lucru există o infinitate de adevăruri. Ceea ce-ți spun acum este adevărul meu. Adevărul descoperit de mine. Descoperit din disperare, ca să mă salvez.

LIA (*extrem de tulburată*) : George, ce anume te-a adus la disperare? Faptul că te-a părăsit fata aceea?

GEORGE : Nu. Nu mă mai gîndeam la ea. Eram disperat pentru că rămăseseam singur și pentru că nu mai aveam nici un motiv concret ca să exist. Ședeam în camera aceasta, întins pe pat, fără nici o ființă în jur, și aveam senzația că timpul nu mai înaintează. Era ca un riu de cîmpie, lenș, milos, indolent, care nu vrea să mai curgă. Adică trăiam prea încet, înțelegi? Eu eram o albie, iar timpul o apă care curgea peste mine. Și curgea prea încet. Nu-l mai puteam suporta. Și atunci, ca să mă salvez, am făcut următorul calcul: dacă timpul există ca o realitate obiectivă, cu legile lui interne imuabile, nu-i posibil să-l supun voinței mele, adică să-i accelerez ritmul după preferința mea. Dar ce-ar fi, m-am întrebat, dacă mi-aș adapta eu organismul în așa fel, încît să mă pot transpune în ritmul de existență pe care îl doresc, creîndu-mi o senzație proprie a scurgerii timpului? Mi-am pus această întrebare, iar apoi am căutat soluția.

LIA : Și?

GEORGE : Am găsit-o!

LIA (*din ce în ce mai îngrozită*) : Cum ai găsit-o?

GEORGE : Simplu. Am făcut timp de o sută de zile următorul antrenament: mă culcam pe spate (*se culcă pe spate, jos, exemplificînd tot ceea ce urmează*), încremeam și îi comandam organismului să-și încetinească ritmul de existență, pînă la o stare de amorțeală perfectă. Dădeam această comandă de

zece, o sută, o mie de ori pe zi, cite șaisprezece sau douăzeci de ore fără întrerupere. Unele organe se supuneau mai ușor, altele mai greu, ca de pildă plămîinii sau rinichii. În cele din urmă, le-am obligat pe toate să mă asculte. Adică le aduceam într-o stare de amorțeală, de semiîncremenire. Atunci mi-a fost îngrozitor de greu. Acum reușesc să fac trecerea de la o stare la alta foarte repede. Așteaptă cîteva clipe și pe urmă pune mina pe mine. (*George rămîne în continuare încremenit: Lia îl urmărește uluită, apoi se apropie și-i pune mina pe frunte, pe piept și pe brațe, după care se retrage îngrozită.*)

LIA : George! Ridică-te! Ești rece! (*Continuă să se retragă îngrozită spre ușă, urmărită de privirea lui sticloasă și moartă.*) Închide ochii! Nu mă privi! (*Urlă.*) George! (*Urea să fugă.*)

GEORGE (*se ridică, e cîteva clipe buimac, apoi își revine*) : De ce te-ai speriat?

LIA (*se așază extrem de tulburată*) : A fost îngrozitor... Îngrozitor... Am crezut c-ai murit...

GEORGE : Acum ai înțeles ce e acceleratorul?

LIA (*nu-și poate reveni*) : N-am înțeles nimic...

GEORGE : Sînt convins c-ai înțeles. Fii atentă! Încetinindu-mi ritmul meu de existență, oblig timpul să-și accelereze viteza. Înțelegi? Timpul *meu* se scurge de zece ori mai repede decît timpul *tău*. Trece atît de repede încît nici nu-i mai simt atingerea. Cînd pornesc acceleratorul, lumea înconjurătoare încetează să mai existe pentru mine. O săptămîină obișnuită o pot reduce la cîteva ore.

LIA : Și tot timpul trăiești așa, cu acceleratorul în tine?

GEORGE : Nu. Îl pornesc numai atunci cînd mi-e frică de lume, cînd nu mai suport oamenii. Eu lucrez într-o comună de lingă București, nu ți-am spus încă, sînt un fel de tehnician sau inginer, nici eu nu știu exact. În orice caz, sînt obligat să trăiesc într-un univers dificil, ca să spun așa, într-un mediu la care nu pot să mă adaptez, dar o fac pentru că sînt nevoit să exist, ca să am ce mîncă. De obicei sînt dat afară, după două, trei luni, pentru că tot timpul cit stau printre ei, trăiesc cu acceleratorul în acțiune. La început își închipuie că au de-a face cu un om bolnav, apoi se conving că sînt nebun și mă dau afară. Dacă aș avea de unde să-mi procur ceva de mîncare, n-aș ieși niciodată din casă.

Din nenorocire sînt obligat să ies în lume să muncesc... Singura mea bucurie este simbăta, cînd mă întorc aici și stau singur cu pisica și cu greierele și ascult muzică. Vrei să mai pun o dată placa?

LIA: Nu acum, mai tîrziu. (*Pauză; se gîndește.*)

GEORGE: Nu-mi spui nimic?

LIA (*făcînd eforturi enorme pentru a se liniști*): Ba da, dar nu știu cum să mă exprim. După cite am înțeles, în comparație cu noi, oamenii obișnuiți, tu trăiești incomparabil mai puțin. În mod conștient, tu îți scurtezi durata vieții.

GEORGE: Exact. Din calculul pe care l-am făcut, trăirile mele concrete sînt mai scurte decît ale voastre de zece ori și ceva. Adică este exact cum ai spus tu: în comparație cu a voastră, viața mea este mai scurtă de zece ori.

LIA (*îngîndurată*): Interesant.

GEORGE: Ți se pare într-adevăr interesant?

LIA: Da, extrem de interesant.

GEORGE: Cuvîntul e totuși stupid. Ai mai auzit pînă acum despre o astfel de idee?

LIA: Nu.

GEORGE: Atunci cum poți să spui „interesant”? Ideea e atît de fantastică încît ar trebui să simți că înnebunești. În clipa în care mi-a reușit prima experiență, eu am plîns o zi întregă de bucurie.

LIA: Într-adevăr, ideea e fantastică.

GEORGE (*se apropie de ea înfrigurat*):

Încearcă să realizezi o clipă importanța ei teoretică și practică. Nu crezi că, dacă ar adopta această atitudine față de timp, oamenii și-ar modifica total condiția lor fizică și spirituală, că existența umană ar fi revoluționată în esența ei? Închipuie-ți că avînd un accelerator la dispoziție, oamenii ar scăpa de senzația îngrozitoare a timpului, de această povară asasină pe care conștiința umană o poartă în spinare de atîtea mîfenii. (*Aproape de demență.*) Gîndește-te că am trăi cu toții de zece ori mai repede... că am fi de zece ori mai puțin chinuți... că viața ne-ar fi de zece ori mai indiferentă... moartea la fel... Am avea permanent un refugiu sigur în fața nenorocirilor, am avea unde să ne ascundem de dureri, de nefericiri, de oboseală, de spaime. Să presupunem că se apropie de noi pericolul unui război sau pericolul unei planete care se îndreaptă spre pămînt, ca să ne distrugă. O panică absurdă și oarbă întunecă în astfel de clipe conștiințele, oa-

menii încep să-și sape găuri în pămînt, nu mai au răbdare să aștepte clipa, timpul îi chinuie pînă la demență. Avînd fiecare în ei un accelerator, toate aceste violențe i-ar găsi indiferenți, ascunși sub acoperișul unei noi viteze a existenței, într-un ritm care i-ar ajuta să gonească orice timp care îi înspăimîntă. (*Strigînd.*) Gîndește-te puțin la ideea aceasta, încearcă măcar o clipă să-ți imaginezi că te-ai eliberat de timp, că...

LIA (*îl oprește speriată*): George! Oprește-te. (*Cu o blîndețe precaută.*) Nu trebuie să strigi, înțeleg totul foarte bine.

GEORGE (*așezîndu-se liniștit*): Înțelegi, într-adevăr? Înseamnă că nu sînt un idiot. Te rog să mă crezi că foarte multă vreme am crezut că sînt idiot. Mă judecam cu ochii unui om obișnuit, dinafară, și îmi imaginam că acesta m-ar putea privi cu stupeoare și dispreț. Dar nu sînt nici idiot, nici nebun. Cel puțin, acum, după ce tu m-ai ascultat și ai reacționat destul de firesc la tot ce ți-am spus, sînt absolut convins că sînt un om normal, că ideile mele sînt normale. Adică pot fi înțelese de un om normal. Tu ești un om normal, nu-i așa?

LIA (*îngîndurată*): Nu știu. Normală e prea mult spus, poate. Dar nu despre asta e vorba. (*Tace.*)

GEORGE: Ți-e frică de mine?

LIA (*îl privește lung, în tăcere*): Nu, de tine nu mi-e frică. Mă gîndesc... Iartă-mă, dar mă gîndesc la ideea asta a ta... Adică la posibilitatea ca un astfel de accelerator să intre în mine. Cred că aș înnebuni de frică... În sfîrșit, să nu vorbim acum despre asta.

GEORGE: Nu ești obișnuită cu ea. Ai răbdare. O să mai discutăm.

LIA: Da, sînt de acord să mai discutăm. Vreau să vorbesc cu tine mult, mult. Am să-ți spun atîtea lucruri. Îmi dai voie să-ți mărturisesc pentru ce te-am căutat cu atîta disperare în ultimii ani? Am dreptul să-ți fac și eu o mărturisire?

GEORGE: Desigur.

LIA: Am dreptul să-ți cer și eu să mă ascuți.

GEORGE: Te ascult.

LIA (*în șoaptă, înfrigurată*): George, mărturisirea mea s-ar putea să-ți provoace un șoc. Te rog să nu te sperii. Poți să fii calm?

GEORGE: Da.

LIA: Atunci, ascultă-mă, George! Eu știu secretul acela.

GEORGE: Care?

LIA : Secretul întimplării de atunci... Trebuie să-ți spun acest secret.

GEORGE : Vorbește mai încet.

LIA : Ascultă, tu mi-ai spus adineauri un lucru îngrozitor : că nici pînă acum nu știi pentru ce ai fost luat atunci de necunoscuții aceia, deoarece nimeni nu ți-a spus nimic. Chiar e adevărat că nu știi nimic ? Te rog să fii sincer.

GEORGE : Da, e adevărat. Probabil că e un secret pe care eu nu trebuie să-l aflu.

LIA (*pauză*) : Eu știu acel secret. Am să ți-l spun.

GEORGE : Trebuie neapărat să mi-l spui ?

LIA : Da, trebuie neapărat. E vorba de trecutul tău. Trebuie să știi adevărul despre tine. Atunci, la decanat, eram și eu de față.

GEORGE : Da, mi-ai spus.

LIA : Ședeam undeva, într-un colț. Nu-ți amintești că doar cu câteva zile înainte tu ai avut un scandal cu mine și că ne uram ?

GEORGE : Ne uram ?

LIA : Da, eu cel puțin, te uram. Pe vremea aceea eu eram îngrozitor de orgolioasă și violentă. Toți colegii îmi știau de frică. Tu erai singurul care mă sfidai, adică aveai față de mine o purtare foarte liberă, ignorai parcă cu bună-știință forța pe care o reprezentam eu în grupă ca secretară de U.T.M. și nu pierdeai nici o ocazie ca să mă pui în inferioritate, să mă jignești și să arăți că nu ți-e frică. Eu nu înțeleg cum m-ai putut tu uita, cum ai putut uita cit de mult ne uram atunci.

GEORGE : Dar eu nu te uram ! Nu te-am urit niciodată ! Sau cel puțin nu făceam ceea ce făceam pentru că te uram. Dovadă e că te-am și uitat foarte repede. Tot ce știu e că pe atunci eram o ființă foarte ciudată. Îmi plăcea să fii singur. Toată copilăria mea am fost singur, nici măcar cu mama nu am fost prieten. Dar de urit n-am urit pe nimeni niciodată. Nici pe tine nu te-am urit.

LIA : George, acum nu are nici o importanță dacă m-ai urit tu. Cel mai grav e că te-am urit eu. Lasă-mă să-ți povestesc mai departe. Într-o zi ai spus în fața întregii grupe, în timpul unei ședințe, o glumă îngrozitoare la adresa mea, colegii au rîs pînă la leșin. M-am dus acasă și am plîns de neaz o noapte întreagă. În noaptea aceea am hotărît să te distrug, să-ți fac un rău care să te coste cumplit. M-am dus la decanat și am făcut un denunț scris, în care am spus că ești

un tip dubios, dușman de clasă înrăit, sau altceva, nu-mi aduc aminte exact ce, eram exaltată și inconstientă în clipele acelea. Îngrozitor e că eu te credeam atunci în stare de așa ceva, adică aveam convingerea că ești un individ capabil de orice, înrăit, care ascunzi ceva periculos. Cînd te-am văzut însă, pe urmă, după ce te-ai întors, trist și indiferent, m-am bucurat că te-am înfrînt. Tu nu ai bănuțat niciodată că eu am fost omul care ți-a făcut răul acela ?

GEORGE : Nu. Nu m-am gîndit niciodată că cineva mi-ar fi făcut rău, din moment ce mi s-a spus că sînt nevinovat. Singurul om care mi s-a părut demn de disprețul meu a fost fata aceea, despre care ți-am vorbit.

LIA (*extrem de tulburată*) : Acum știi adevărul.

GEORGE : Adică ce știi ?

LIA : Că dacă trebuie să urăști pe cineva pe lumea asta, ființa aceea sînt eu. Nu simți că mă urăști ?

GEORGE : Nu. (*Pauză.*)

LIA : Bine, dar tu nu înțelegi că eu ți-am făcut un rău, că eu te-am denunțat ? (*Disperată.*) Cum poți să rămii indiferent ?

GEORGE : Nu sînt indiferent, din moment ce te ascult. Puteam foarte bine să nu te ascult, să mă gîndesc sau să fac altceva.

LIA : Nu înțeleg.

(*La fereastră se vede umbra unui om.*)

GEORGE (*îngrozit*) : E cineva la fereastră !

LIA : Nu e nimeni.

GEORGE (*se ascunde în spatele unei mobile*) : E cineva care se uită la noi pe fereastră ! Cine e ? (*Strigă !*) Hei ! Cine e acolo ? Cine e ?

LIA (*încercînd să-l calmeze*) : Taci, nu striga ! (*Se duce și trage draperia, acoperînd fereastra.*) Nu e nimeni, liniștește-te !

GEORGE : Era el ?

LIA : N-are importanță.

GEORGE : Te urmărește ?

LIA : Probabil. Deși s-ar putea să nu fie nimeni.

GEORGE : Este. E acolo, în spatele perdelei ! Stă încremenit și ne privește trist, trist. Nu pot suporta să fiu privit așa. Ce rău i-ai făcut de te urmărește ?

LIA (*încolțită*) : Nimic. L-am făcut fericit și acum mă urăște.

GEORGE : Și de ce nu te mulțumești cu ura lui ? De ce vrei să te urască și eu ?

LIA: Cu tine e altceva. Față de tine am greșit. Tu ești obligat să mă urăști.

GEORGE (*se ridică și-i arată sever ușa*): Pleacă! Pleacă! Pleacă! Pleacă!

LIA: De ce să plec?

GEORGE: Nu sînt obligat să mă explic.

LIA: Acum, noaptea, singură?

GEORGE: N-o să fii singură. Te așteaptă el.

LIA: George, vreau să rămîn cu tine... Avem încă enorm de multe lucruri de discutat.

GEORGE: Dar tu nu vrei să discutăm. Tu ai venit aici ca să te urăsc. Te rog să mă lași în pace. Ești o ființă oribilă.

LIA (*se ridică și-l privește cu o ură fâșișă*): Adevărul e că-mi produci silă. Tu nu-ți dai seama că ai început să putrezești? Nu mai ești în stare nici să urăști?

GEORGE (*îndirjit*): Pe cine să urăsc?

LIA: N-are importanță pe cine. Grav e că nu mai ești capabil de așa ceva. Ești o ființă eliminată din sfera societății. Acceleratorul tău e produsul unui monstru. (*Isterică.*) Din dispreț pentru lume și pentru oameni ai făcut asta? Te-ai ascuns ca un laș în mocrilă!

GEORGE: Ascultă! Te afli aici ca să-mi vorbești în numele societății înconjurătoare?

LIA: Nu.

GEORGE: Atunci ce vrei? Ai venit să-mi cerșești ura, și pentru că eu nu vreau să ți-o dau, mă urăști. Ce vrei? Să te iert pentru că mi-ai făcut atunci un rău? Iertarea nu poate anula o crimă. Gîndește-te că dacă nu găseam soluția acceleratorului, mă spinzuram.

LIA: Atunci ce să fac? Să mă sinucid?

GEORGE: Da. Eventual, sinucide-te. Sau, dacă ești capabilă de o remușcare adevărată, încearcă să suferi și tu cît am suferit eu.

LIA: De unde știi că nu vreau să sufăr? Poate că tocmai pentru asta am venit la tine. Ajută-mă.

GEORGE: Doamne, ești îngrozitoare! De ce să te ajut? Eu vreau să fii singur, vreau să pleci...

LIA (*face câțiva pași spre ușa*): Unde să mă duc?

GEORGE: Afară.

LIA: Unde afară? Ce înseamnă afară? Ce să fac afară? (*Disperată.*) Tu nu vezi că sînt singură? Că nu am nimic de făcut? Dă-mi ceva de făcut. Am de trăit încă o jumătate de viață și n-am ce să fac. Lasă-mă să stau lângă tine.

GEORGE (*calm*): De ce să stai lângă mine?

LIA (*se așază pe pat, devine femeie*). Nu știu... Dacă vrei, mă căsătoresc cu tine. (*Pauză.*) Aș putea să... Poate că aș putea să te fac fericit. Sîntem încă tineri, eu sînt cît de cît frumoasă, cît de cît deșteaptă, ai putea să încerci să mă iubești...

GEORGE: Dar există un om care te iubește și care e afară, la doi pași. Gîndește-te cît de greu e să găsești în viață un om care să te iubească și care să aibă nevoie de tine, care să nu poată trăi fără tine. Cît timp crezi că o să te mai poată aștepta el afară?

LIA (*disperată*): George, te rog lasă-mă lângă tine! Măcar pînă mîine dimineață. Asta, în cazul în care nu vrei totuși să ne căsătorim. Aș putea să fac mult pentru tine. Cu timpul poate că te-aș iubi. Acum însă am nevoie de tine.

GEORGE: Spune-mi, tu ai iubit vreodată în viață?

LIA (*după o pauză*): Nu, încă n-am iubit pe nimeni. (*Cu o suferință enormă.*) Deși am treizeci și doi de ani. Recunosc că e îngrozitor de trist și de necrezut, dar n-am întîlnit nici un om pe care să-l iubesc. Din cite am citit și am auzit însă, se pare că iubirea e un sentiment sublim.

GEORGE: Atunci cum poți să spui că ai putea să mă iubești, dacă nu știi ce e iubirea?

LIA (*dezolată*): Dar nu sînt eu de vină.

GEORGE: Da, nu ești tu de vină. (*Melancolic.*) De fapt, nimeni nu știe ce e iubirea. Oamenii, în stadiul în care se află acum, nu se pot iubi. Au prea multe treburi, prea multe griji, sînt ocupați. Trebuie să muncească, să doarmă, să mîncească, să se îmbrace, să se lupte, să se omoare. Nici dezvoltarea lor biologică nu le permite să se iubească cu adevărat. Sînt încă prea inferiori pentru așa ceva. Adică sînt la stadiul cînd vorbesc și, dacă au cuvintele ca mijloc de comunicare, nu mai sînt nevoia să iubească, adică să trăiască și să comunice prin sentimente. Vor trebui să treacă mii sau chiar sute de mii de ani pînă cînd omul va scăpa de cuvinte, pînă cînd se va naște în el, din necesitate, un nou organism, cu ajutorul căruia să comunice direct cu semenii lui, fără nici o mijlocire, un fel de receptor-emîțător-radio, cu care se va face înțeles direct prin sentimente. Un asemenea om superior nu

va mai declara dragoste cuiva. Însuși sensul existenței lui va fi iubirea; la nivelul respectiv de civilizație el nu va mai avea nimic altceva de făcut decât să iubească. Atunci, bărbații și femeile vor sta tot timpul îmbrățișați, viața lor va fi un nesfârșit sărut. Te crezi capabilă de o asemenea iubire?

LIA: Adică să stau toată viața cu tine îmbrățișată?

GEORGE: Adică să vorbești cu mine numai prin sentimente.

LIA: Pot! (*Îl îmbrățișează și-l sărută; rămân așa, încrămeniți, prelung. Cornel deschide ușa încet și intră; îi privește în tăcere, nemișcat. Cei doi nu-l văd. Lia se desprinde din îmbrățișare.*) Am obosit!

GEORGE: Bineînțeles. (*Trist.*) E obositor. N-ai să mă poți iubi. Și probabil că nici eu. Sintem slabi. Dar pentru că nu vrei să pleci... dacă nu vrei totuși... poți să rămii în noaptea asta aici. Măine însă ai să pleci, da?

LIA: Am să plec.

GEORGE: Atunci să ne culcăm. (*Cornel iese neobservat.*) Crezi că el mai e la fereastră?

LIA: Nu cred.

GEORGE: Du-te și te uită.

LIA (*se uită pe fereastră îndelung, ascultând pașii lui Cornel, care se îndepărtează*): Nu e. A plecat.

GEORGE (*pregătind patul*): Tu ai să te culci în pat, iar eu jos, pe saltea, cu pisica. Pot să sting lumina?

LIA: Da, poți s-o stingi.

GEORGE (*stinge lumina. De acum înainte vor vorbi într-un întineric absolut*): Te rog să fii atentă.

LIA: De ce?

GEORGE: Să nu calci pe greiere.

LIA: Dar cum pot să știu unde este, ca să-l feresc?

GEORGE: Am să-l strig, iar el are să-mi răspundă. (*Scoate un sunet care imită glasul greierului. Acesta îi răspunde.*) Nu te mișca acum. Așteaptă. (*Pauză.*) Poți să umbli. A venit la mine.

LIA: Doarme cu tine?

GEORGE: Da. De obicei stă pe pieptul meu sau în blana pisicii. În curînd o să cînte. (*Pauză; nu se aude nimic.*) Încă nu s-a obișnuit cu tine, dar o să cînte imediat.

LIA: George, ai încuiat ușa?

GEORGE: Nu-mi aduc aminte. Du-te și vezi.

LIA (*se aud pașii ei îndreptîndu-se spre ușă; apoi vorbește în șoaptă cu cineva de-afară*): Nu, nu mă aștepta. Am să te caut eu... Du-te... (*Încuie ușa și se întoarce în pat.*)

GEORGE: Ai vorbit cu cineva?

LIA: Nu, ți s-a părut.

GEORGE: Noapte bună.

LIA: George!

GEORGE: Da.

LIA: Vrei să mai vorbim puțin despre accelerator?

GEORGE: Taci!

LIA: Știi... (*Oftează.*) Cred că o să rămîn toată viața lângă tine.

GEORGE (*fericit*): Fii atentă! A-nceput să cînte! Auzi? (*Greierile a început într-adevăr să cînte.*) Ai să vezi ce repede și ce plăcut o să adormi. Stai liniștită și ascultă.

Greierile cîntă din ce în ce mai tare. liniștitor și monoton. Într-un tîrziu, fără să-și dea nimeni seama, coboară

CORTINA

A C T U L A L T R E I L E A

Interiorul unei case de țară, cu un oarecare confort modern. În fund e o ușă care dă într-o altă cameră. E iarnă. Lia privește pe fereastră. E obosită și tristă. Semn al unui zăucium cumplit, părul i-a albit pe la temple. George, așezat la masă, se străduiește să bea, fără chef, dintr-o cană cu ceai. E slab și abătut.

GEORGE: Nu pot să mănînc. Gestul acesta mi se pare din ce în ce mai searbăd.

LIA (*privind pe fereastră*): Ce iarnă! Nămeții s-au urcat pînă la fereastră.

GEORGE: Astăzi ai un glas care nu-mi trezește nici o amintire.

LIA (*nu se ascultă unul pe celălalt*):

Mă uit de o oră pe fereastră și nu văd absolut nici o ființă trecînd pe drum. Tot satul e mort. (*Banală.*) O iarnă liniștită. (*Se apropie de el.*) Cum te simți?

GEORGE (*cu o privire înfrîntă*): Nu simt nimic. (*Tace.*)

LIA: De ce nu vrei să vorbești?

GEORGE: Nu știu exact ce să vorbesc. Mă tem că te-aș putea enerva și nu vreau. Ești obosită.

LIA: Da, sint puțin obosită.

GEORGE: Ți-au apărut foarte multe fire albe de păr pe la temple. (*I le atinge.*) Acum două luni, când ne-am întâlnit, nu le aveai. Arăți îngrozitor de rău.

LIA: Asta n-are nici o importanță. Important e că te iubesc.

GEORGE: Din cauza asta ai slăbit?

LIA: Probabil. Dar nu vreau să discutăm despre mine.

GEORGE: De ce nu vrei să mă părăsești?

LIA (*încrămenită*): De ce vrei să te părăsesc?

GEORGE: Pentru că ești nefericită cu mine.

LIA: Știu că sint nefericită, dar te iubesc. Ești primul om din viață pe care-l iubesc și, oricât aș suferi, sint obligată să rămîn lângă tine.

GEORGE: Trebuie totuși să mă părăsești. Nu vreau să-mi dai tu de mîncare, să trăiesc din munca ta.

LIA: Asta pînă cînd ai să te vindec.

GEORGE: De ce să mă vindec?

LIA: Așa, de... starea pe care o ai acum.

GEORGE: Ce fel de stare? Mă simt perfect sănătos.

LIA: Nu. Ești bolnav. Dovadă că nu poți munci. Dacă nu interveneam eu, ai fi fost iar dat afară din serviciu.

GEORGE: Dar trebuia să-i lași să mă dea. Nu muncesc pentru că nu-mi place. E un gest pe care nu-l scotesc necesar. Bineînțeles că societatea mă poate lăsa să mor de foame, dacă vrea, n-am să-i reproșez nimic.

LIA: Dar societatea nu vrea să te lase să mori de foame. Nu te revolta împotriva ei.

GEORGE: Nu mă revolt. Mă enervează că tu te sacrifici pentru mine. Înțelege că nu sint bolnav. Nu sint bolnav. Poți pleca fără să ai remușcări. Sint sănătos. Mă descurc singur.

LIA: Nu plec, George. Hai să încheiem discuția.

GEORGE (*sadic*): Știi... eu nu te iubesc.

LIA: Știu. Dar e suficient că te iubesc eu. Tu ai să mă iubești ceva mai tîrziu. Mă vei iubi fără să vrei. Bea ceaiul.

GEORGE: Nu pot.

LIA (*autoritate*): Bea!

GEORGE: Nu mi-e foame. De ce trebuie să mîncă dacă nu mi-e foame?

LIA: Ca să nu mori.

GEORGE: Nu pot să mînc... dacă ești tu de față. Pleacă în camera cealaltă.

LIA: Bine. (*Pleacă în camera cealaltă, dar îl urmărește prin ușa întredeschisă. George vrea să arunce ceaiul pe ferastră; Lia îl oprește la timp, reintrînd în cameră.*) Nu-l arunca! (*George se întoarce la masă, umilit. Nu poate să bea ceaiul.*) Bea!

GEORGE: Nu pot.

LIA: Ai să-l bei. (*George nu rezistă și bea.*) Mulțumesc. (*Trece în camera de alături.*)

GEORGE (*se plîmbă prin cameră copleșit de gînduri. Fața palidă arată că aceste două ultime luni au trecut cu grave urmări asupra situației lui psihice*): Cît e ceasul?

LIA (*reintrînd în cameră*): Douăsprezece fără cinci. De ce mă întreb?

GEORGE (*atitudinea lui s-a schimbat brusc; fața i se luminează*): E deja douăsprezece fără cinci?

LIA: Da. De ce te bucuri?

GEORGE (*nerăbdător*): Atunci pînă la douăsprezece mai sint numai cinci minute. În sfîrșit... (*Cuprins de o fericire frenetică.*) În sfîrșit, după atîta vreme am să pun iar acceleratorul în funcțiune. L-am întrerupt o lună de zile, Lia, și cred c-am făcut o crimă.

LIA (*crispată, după o pauză*): George, iartă-mă. M-am răzgîndit. Nu-ți mai dau voie să-l pornești. Trebuie să avem mai multă voință amîndoi și să te abții. Dacă ai reușit să uiți de el o lună de zile, înseamnă că nu-ți era atît de necesar. Înseamnă că l-ai uitat.

GEORGE: Dar nu l-am uitat nici o clipă, m-am gîndit la el tot timpul. (*Suferînd cumplit.*) L-am întrerupt fiindcă m-ai obligat tu, pentru că m-ai ținut tot timpul sub teroare. Aseară mi-ai promis că azi mă lași să-l pornesc pentru cîteva minute. Ți-ai dat cuvîntul de onoare.

LIA: Aseară eram prea obosită și disperată. Ca să fiu foarte sinceră, atunci cînd ți-am promis eram decisă să te părăsesc. Voiam să plec în clipa cînd dădeai tu drumul acceleratorului, ca să nu observi și să nu suferi. Dar nu pot să te părăsesc, aș face o crimă prea mare. Tu nu poți trăi singur, ești prea slab și bolnav. O să stau lângă tine și o să te vindec, n-am să renunț la ideea asta, chiar dacă o să simt că înebunesc. George, înțelege că trebuie să devii iar un om normal!

- Nebum nu ești, asta e limpede. Ești numai indolent, nu vrei să te desparți de fixațiile tale ciudate. Ești și puțin laș, ți-e frică de viață, te simți bine cu viciul acesta al tău și ți-l aperi cu disperare.
- GEORGE: Crezi că dacă am să devin iarăși normal, o să fiu mai fericit?
- LIA: Bineînțeles.
- GEORGE: Atunci tu, care ești normală, de ce nu ești fericită? De ce n-ai fost pînă acum fericită?
- LIA: Nu știu ce înțelegi tu prin fericire.
- GEORGE (*după o pauză*): Lia, de cîteva zile vreau să-ți fac o propunere, dar nu îndrăznesc. (*Emoționat.*) Ce-ar fi dacă ai încerca și tu? Trebuie să vezi exact despre ce e vorba, să-ți dai seama pe pielea ta și abia după aceea să te pronunți. Nu ai dreptul să condamni o idee numai pentru că nu o înțelegi.
- LIA: Dar o înțeleg, știu despre ce e vorba.
- GEORGE: Nu știi, trebuie să încerci. Ești suficient de sensibilă și inteligentă și ai să reușești fără prea multe eforturi.
- LIA: Dar nu vreau să încerc.
- GEORGE: Trebuie să încerci. Ești obligată. Trebuie să mai încerci și altcineva în afară de mine, e nevoie să verific această experiență. Vreau să văd dacă și ceilalți oameni sînt capabili să-și însușească acceleraorul meu.
- LIA: George, devii din ce în ce mai periculos și mă îngrozesc la gîndul că ideea ta monstruoasă ar putea să devină un viciu contagios. Abia acum îmi dau seama cît de obligată sînt față de societate ca să-ți distrug acest acceleraor sinistru. N-ai să reușești să-l scoți afară de aici, chiar dacă va trebui pentru asta să te omor. Acceleraorul va muri aici, între acești patru pereți. Sînt în stare de orice.
- GEORGE (*speriat*): Ești?
- LIA: Da, sînt.
- GEORGE: Te cred. După ce mi-ai omorît, ca o criminală, greierele și pisica... (*Aproape plîngînd.*) Da, ca o criminală i-ai omorît.
- LIA: Nu i-am omorît. I-am lăsat să plece. Le-am redat libertatea.
- GEORGE: Ba nu! I-ai omorît. Am descoperit eu în cameră două dintre piciorușele greierașului. Unde era restul? (*Plîng.*)
- LIA (*enervată cumplit*): Nu era nici un picioruș de greieraș! I-am dat drumul în curte și a plecat teafăr ca un bivol.
- (*Cu ură.*) Dacă vrei să știi, poăia de bucurie cînd s-a văzut singur.
- GEORGE: De bună voie n-ar fi plecat. Era dresat și s-ar fi întors. Mă iubea prea mult. Dar placa de ce mi-ai spart-o?
- LIA: Placa, da! Recunosc că ți-am spart-o. Am spart-o intenționat.
- GEORGE: Pînă acum spuneai că din greșeală.
- LIA: Am mințit.
- GEORGE (*pauză*): Acum cred, că poți să fii satisfăcută: te urăsc. Este ceea ce-ți doreai. Te urăsc! (*Urlînd.*) Te urăsc!
- LIA: Nu încerca să mă sperii. Știi cît ești de neputincios. Mi-e milă de tine. Dacă simți nevoia să mă urăști, urăște-mă. Sînt dispusă să suport orice. Poți chiar să mă bați. Dacă nu vrei să muncești, nu munci, am să te întretin eu toată viața. (*Pauză.*) Deși munca ar fi poate singura ta salvare.
- GEORGE: Da, știu. Munca îl innobilează pe om. Dar ce fel de muncă m-ar putea innobilă pe mine? Dacă aș putea să fac un bine uriaș lumii, m-aș sacrifica imediat. Dacă mi s-ar da voie, aș zbura în Lună fără posibilitatea întoarcerii și aș face acolo tot ce mi s-ar cere, adică aș pleca la moarte fără nici un fel de ezitare. Dar aici ce pot să fac? Să mă ocup de hibridi? Tot ce vreau de la omenire e să mă lase în pace. De ce nu am libertatea să trăiesc așa cum vreau eu? De ce sînt constrîns?
- LIA: Cine te constrînge?
- GEORGE: Tu. Ți-ai asumat rolul de ambasadoare a umanității pe lînga mine. Stai ca un paznic și-mi urmărești fiecare mișcare, nu cumva să se abată vreuna dintre ele de la limitele normale. Trebuie neapărat să fiu normal, ca voi, nu cumva să fiu altfel decît voi, trebuie să calc același pămînt, să respir același aer și să beau aceeași apă, trebuie neapărat să trăiesc! Sînt obligat!
- LIA: Da, trebuie neapărat să calci pe pămînt, să respiri, să mănînci, să bei apă, adică să fii normal și să trăiești. Pentru asta n-o să dau înapoi să te constrîng. Umanitatea are această datorie. Sîntem oameni și trebuie să avem grijă de oameni.
- GEORGE (*disperat*): Ah, Doamne, ce n-aș da să nu mai fiu om! Să fiu orice: lup, șarpe, iepure, muscă. Să nu mai fiu om, ca să nu mai ai tu grijă de mine. De ce-oi fi atît de slab,

de ce nu pot să te string de gât sau să fug, să fac ceva ca să scap. Nici de urît nu pot să te urâsc îndeajuns. (*Ingenunchează în dreptul ei.*) Te rog, lasă-mă! Lasă-mă!

LIA (*plângînd*): Ce să te las?

GEORGE: Lasă-mă să pornesc puțin acceleratorul. Îți promit că după cinci minute îl întrerup. Doar ca să-mi aduc aminte de el. Încearcă să-ți fie o clipă milă de mine. Vrei?

LIA (*după ce se gîndește*): Nu. Nu se poate, George. Trebuie să te vindec. Am nevoie de tine sănătos. Eu sînt un om care nu dau niciodată înapoi în viață, chiar dacă ar trebui să-mi tai o mîină sau un picior. M-am obișnuit să înving, și atunci cînd urâsc și atunci cînd iubesc. Înțelege că te iubesc, că tu ești singura mea salvare și că nu pot să dau înapoi. Acceleratorul tău e mort pentru totdeauna.

GEORGE (*se ridică îndrîjit*): Nu, nu e mort! Am să-ți dovedesc. Chiar acum am să-ți dovedesc! (*Intră în camera de alături prin ușa din fund și se încuie cu cheia. Lia bate în ușă cu pumnii.*)

LIA: George, deschide! Deschide! Vino să vorbim puțin! (*Disperată.*) Deschide, altfel chem doctorul! Chem miliția! Te denunț! Am să spun tuturor că ai descoperit o idee criminală, cu care vrei să asazinezi omenirea! George!

(*Fuge pe ușa din dreapta, pe care o lasă deschisă. Se întoarce cu doctorul, care locuiește în aceeași casă. E tînăr, îmbrăcat cu pantaloni și cu o bluză de pijama.*)

DOCTORUL: Ce s-a întîmplat, doamnă inginer?

LIA (*frămîntată*): Vă rog să mă iertați că v-am deranjat. Probabil, vă odihneți.

DOCTORUL: Nu face nimic. Vă simțiți rău?

LIA: Nu, nu eu.

DOCTORUL: Sotul?

LIA: Da. S-a închis în camera de alături și nu vrea să-mi dea drumul!

DOCTORUL: E bolnav?

LIA: Cred că are o criză de nervi. De fapt, e ceva mult mai grav. Nu v-am spus pînă acum.

DOCTORUL (*încearcă fără rezultat să deschidă ușa la camera în care s-a ascuns George*): Trebuie lăsat să se liniștească singur. (*Către George.*) Dom' inginer! (*Acesta nu răspunde.*) Lăsați-l să se liniștească singur. Dacă lucrurile se complică, chemați-mă. (*Urea să plece.*)

LIA: Vă rog să mai rămîneți puțin. Nu mă lăsați singură. (*Pauză.*) De fapt, ar fi trebuit să mă sfătuiască cu dumneavoastră mai de mult.

DOCTORUL: Desigur. Îmi pare rău că nu ne-am împrietenit pînă acum. Soția mea dorește acest lucru cu toată sinceritatea. Eu muncesc toată ziua, alerg, dar ea stă în casă și se plictisește. Știți probabil că e însărcinată!

LIA: Da, am văzut-o. Doriți o cafea?

DOCTORUL: Nu, mulțumesc. Întotdeauna mi-a plăcut să fiu prieten cu vecinii. Cînd ajungeam într-un loc nou, prima noastră grijă era să ne împrietenim cu cineva. Dar am văzut că dumneavoastră trăiți foarte retrași și n-am vrut să vă deranjăm. Dar ce se întîmplă cu dînsul? Văd că toată ziua stă în casă. Suferă de ceva?

LIA: Propriu-zis, nu. E ceva mult mai complicat. Din păcate, nu mă simt în stare să vă explic. E vorba de o obsesie psihică... nu știu cum să vă spun... În sfîrșit... poate o să vă povestesc altă dată. Vă mulțumesc foarte mult. Scuzați-mă.

(*Doctorul se îndreaptă spre ușă. Din camera în care se află George se aude un zgomot foarte suspect.*)

DOCTORUL: Nu credeți că ar fi totuși necesar să încercăm să intrăm pe fereastră? Să nu-i fie cumva rău.

LIA (*speriată*): Da, să încercăm.

(*Ies prin ușa din stînga, care e deschisă. Se aude zgomotul unei ferestre deschise cu forța. Peste un timp se deschide ușa pe care a ieșit George. Lia și doctorul îl aduc pe acesta de brațe. George e aproape înțepenit. Lia e foarte tulburată.*)

DOCTORUL: Să-l așezăm pe pat.

LIA (*speriată*): Nu, lăsați. Mă ocup eu de el. Mulțumesc. Vă rog să plecați.

DOCTORUL: Să plec?

LIA: Da, vă rog să plecați.

DOCTORUL: Nu mai aveți nevoie de mine?

LIA: Nu.

DOCTORUL (*la ușă*): Bună ziua. (*Iese.*)

LIA (*îl prinde pe George de umeri, disperată*): Trezește-te, George. Mi-e frică de tine.

GEORGE (*o privește lung, impasibil*): Ce vrei? De ce strigi?

LIA (*uluită că nu a intrat totuși în transa acceleratorului*): George... Credeam că... Nu ai dat drumul acceleratorului?

GEORGE (*foarte trist*): Nu... Încă nu... Te rog să mă lași puțin singur, alături. Vreau să mă gîndesc.

LIA : Bine, du-te. Dar să nu te mai închizi pe dinăuntru. (*George intră în camera de alături. Lia rămâne singură. Se așază pe un scaun, sfârșită. Vorbește singură.*) Doamne, dacă dă drumul acceleratului, îl omor... Mi-e frică să nu-l omor... (*Pauză.*) Astăzi trebuia să vină cineva parcă... Dar nu mai știu cine... Sau trebuia să mă duc eu să caut pe cineva... Pe Cornel, poate. Mi se pare că i-am scris să vină... Sau nu i-am scris... Nu-mi mai aduc aminte... Poate voiam să mă duc s-o caut pe mama... Nu mi-am văzut mama de un an de zile... (*Se aude o bătaie foarte ușoară în ușă. Lia nu aude.*) Numai să nu rămân singură. Aș putea să fac ceva... dar nu știu exact ce anume trebuie să fac.

(*Între timp pe ușă a intrat o femeie tânără, frumoasă, cumsecade și intimidată. Lia o descoperă și se privesc îndelung, cu o mirare calmă.*)

ANIȘOARA : Bună ziua. (*Scuzându-se.*) Am bătut la ușă.

LIA : Da, dar eu n-am auzit. Probabil că vorbeam singură. Pe mine mă căutați ?

ANIȘOARA : Da, așa cred. Am primit ieri un telefon și cred că era vocea dumneavoastră. M-ați chemat aici.

LIA : Da, v-am chemat. Cred că nu v-a fost ușor, a trebuit să faceți probabil unele sacrificii. Dar era neapărat nevoie să veniți pînă aici. Cu ce-ați călătorit de la gară pînă în sat ?

ANIȘOARA (*așezîndu-se*) : Cu o sanie... Pot să stau ?

LIA : Desigur. De fapt, erați obligată să veniți. N-am putut să vă spun asta la telefon. Erați obligată față de propria dumneavoastră conștiință.

ANIȘOARA (*speriată*) : Despre ce e vorba ? Nu mă simt vinovată cu nimic.

LIA : Dacă nu vă simțeați vinovată nu veneați. Un om care nu se simte vinovat nu pleacă de acasă pe o asemenea vreme, cale de o sută de kilometri. Sînteți căsătorită, probabil că i-ați spus sotului o minciună.

ANIȘOARA : Sotul meu este plecat pentru o lună de zile. Nu am spus nimănui nici o minciună. Am venit nu pentru că mă simt vinovată, ci pentru că m-ați rugat foarte insistent. Nu era normal să vin ?

LIA : Eu cred că nu, dar e foarte bine că ați venit. Vă mulțumesc. (*Se ridică.*) Eu am să plec, am puțină treabă. După ce plec, vă rog să bateti

în ușa aceea. Trebuie să vorbiți cu cineva, iar eu nu vreau să fiu de față. La revedere.

(*Iese. Anișoara rămâne incremenită pe scaun, uimită. Studiază atent încăperea, apoi se ridică, se îndreaptă spre ușa camerei în care se află George și bate ușor. Nu primește nici un răspuns. Se întoarce și se așază pe același scaun. Așteaptă. Peste un timp ușa respectivă se deschide și intră George. Acesta nu o recunoaște, dar nu se arată cătuși de puțin surprins că o vede. În schimb, Anișoara are o tresărire.*)

GEORGE : Ea a plecat ?

ANIȘOARA (*nici ea nu-l recunoaște*) : Da. Dar nu știu unde.

GEORGE (*foarte obosit și indiferent*) : Nu are nici o importanță. Dumneata cine ești ?

ANIȘOARA (*incepe să-l recunoască cu șpaimă*) : Eu am fost chemată aici... Dar nu știu pentru ce.

GEORGE : Nu pot să vă spun. Habar n-am. Nu știu nici eu de ce mă aflui aici. Probabil că totul e o întâmplare. Căci, fără întâmplări, viața noastră ar fi îngrozitor de neinteresantă.

ANIȘOARA (*se ridică și se apropie de el*) : Îmi dai voie să te privesc de aproape ? (*Îl privește câteva clipe pătrunzător, apoi se retrage și se așază pe același scaun.*) Da, am bănuț că e vorba de tine. Am fost sigură că tu m-ai chemat.

GEORGE : Eu ?!

(*Se ridică și se apropie de ea ; o recunoaște, dar rămâne în continuare la fel de indiferent.*)

ANIȘOARA : Da, eu sînt. Nu m-ai recunoscut ? M-am schimbat foarte mult.

Nici eu nu te-am recunoscut pe tine.

GEORGE : Dar nu te-am chemat eu.

ANIȘOARA : Probabil că m-a chemat ea, fără să știi tu. E soția ta ?

GEORGE : Nu. Locuim întimplător împreună. Dar de ce te-a chemat ? De unde vii ?

ANIȘOARA : De la București.

GEORGE : Și ai venit anume pentru mine ?

ANIȘOARA : Da. Mi s-a spus să vin neapărat pînă aici, fără să mi se precizeze de ce. Dar mi s-a spus pe un ton atît de disperat, încît am bănuț că e vorba de tine și că ți s-a întimplat ceva foarte grav.

GEORGE : Nu mi s-a întimplat absolut nimic grav. (*Enervat.*) Ce vrei ? De ce

ai venit? Vrei să-mi spui ceva? Ai nevoie de ceva?

ANIȘOARA (*după o pauză*): Dacă te enervezi, plec. N-aș vrea să te supăr. Dacă nu eram chemată, nu veneam. Deși aș fi vrut să am o explicație cu tine.

GEORGE: Ce explicație? Ce să-mi explici?

ANIȘOARA: Pentru ce te-am părăsit atunci.

GEORGE: Bine, explică-mi.

ANIȘOARA: Să-ți explic acum?

GEORGE: Da, dacă pentru asta ai venit, explică-mi.

ANIȘOARA: Dar nu am venit pentru asta. Am venit pentru că am fost chemată.

GEORGE: Și pentru ce ai fost chemată?

ANIȘOARA: Nu știu.

GEORGE: Adineauri susțineai totuși că vrei să-mi explici pentru ce m-ai părăsit cu nu știu cîți ani în urmă. De ce ții neapărat să-mi explici? Te simți vinovată, te apasă conștiința? Crezi că-ți reproșez ceva, crezi că sînt nefericit din cauza asta?

ANIȘOARA: Nu știu dacă ești nefericit sau nu. Eu n-am știut niciodată nimic despre tine, din clipa din care ne-am despărțit. Nu m-am mai interesat absolut deloc de tine. Deși te iubeam.

GEORGE: Ești căsătorită?

ANIȘOARA: Da. M-am căsătorit chiar atunci, imediat după ce ai dispărut tu. M-au obligat părinții. Tata avea niște incurcături și... era mai bine să mă căsătoresc.

GEORGE: Copii ai?

ANIȘOARA: Da. Am doi. Ultimul l-am născut acum opt luni.

GEORGE (*după o pauză*): Dacă nu a-veai copii, poate că în clipa asta te-aș fi strîns de git. Adică te-aș fi omorît. Dar dacă ai copii, nu pot să fac asta. Te iert. Du-te acasă.

ANIȘOARA (*cîtuși de puțin speriată*): Dacă nu aș fi avut copii, veneam eu singură la tine să mă omori.

GEORGE: De ce?

ANIȘOARA: Nu veneam să mă omori. Veneam să te văd. Te-aș fi căutat. Nu ca să-ți cer iertare, pentru că nu e obligatoriu să ne simțim vinovați pentru tot ce facem rău în viață. Așa cum nu putem pretinde recunoștința pentru tot binele pe care îl facem. Ar însemna ca tot timpul să ne ținem de formalitățile astea, să trăim din recunoștințe și remușcări.

GEORGE: Tu te-ai făcut foarte deșteaptă de cînd nu te-am văzut. Știi să gîndești și să te exprimi foarte clar. Pe vremea aceea erai foarte proastă. Nu știai decît să mă iubești și să asculti ce spun eu. În orice caz, îmi pare foarte bine că nu ai venit nici ca să te explici, nici ca să-ți ceri iertare. Ești un om obișnuit, adică sănătos. Ferice de tine. (*Pauză.*) Totuși, ai rămas frumoasă. Nu te-ai îngrășat, ai aceeași față fină, blindă, bună, aceeași mîmi lungi. Poți să vii puțin lîngă mine? (*Copleșit.*) Vreau să te mîngîi. (*Ea vine lîngă el. El îi mîngîie înfîndat mîmii.*) Trupul acesta a fost cîndva al meu. (*Urbește pentru el.*) În fiecare zi, după-amiază, îl luam în brațe și plecam cu el în pădure, și ne ascundeam într-o scorbură. Acolo îți spuneam povestea aceea cu Polul Nord, care nu se mai termina, și ne iubeam. Dacă aș căuta, cred că aș găsi și acum mîngîierile mele pe acest trup; toate cuvintele mele au intrat în el și se păstrează ca niște pietre pe albia unui rîu secăt.

ANIȘOARA (*ascultîndu-l nemișcată*): Copacul acela în care ne ascundeam noi a fost tăiat. L-am căutat și nu l-am găsit. (*Pauză.*) Mai ții mînte povestea aceea cu Polul Nord?

GEORGE (*obosit*): Da. Era, mi se pare, o poveste cu sfîrșitul lumii.

ANIȘOARA: Nu, cu începutul lumii. (*Îi amîntește.*) Eu eram pe o parte a Pămîntului, tu pe cealaltă... Totul era acoperit cu o zăpadă imensă și albă. O zăpadă comestibilă, cum spuneai tu... (*Plînge, impresionată.*) Noi ne căutam prin zăpada aceea, ne căutam ani și ani-lumină, ca niște nebuni, și pe urmă ne întîlneam obosiți la Polul Nord și ne iubeam...

GEORGE (*o întreprușe*): Nu, Anișoara, era ceva cu sfîrșitul lumii, îmi amintesc precis. Începea cu un cutremur sau cu nu știu ce...

ANIȘOARA: George, gîndește-te bine, era începutul lumii! Nu apăruseră nici plantele, nici animalele...

GEORGE: În sfîrșit, n-are importanță. Știu că te amuza povestea. În clipele cînd mă iubeai cel mai mult, cînd erai foarte fericită cu mine, mă rugai să-ți-o spun la ureche, ca să adormi.

ANIȘOARA: Nu ca să adorm, George.

GEORGE: Mă mai iubești?

ANIȘOARA: Mă gîndesc tot timpul la tine. (*Ezită o clipă.*) Copilul cel mare este copilul tău. Îți seamănă perfect și poartă numele tău. Din cauza asta nu m-am simțit vinovată față de tine și

nu am avut remuşcări. E un copil care m-a făcut să sufăr enorm. L-am născut greu, era să mor. Acum e bolnăvicios, nervos şi pune toată ziua întrebări.

GEORGE (*preocupat*): Atîta vreme cît vei trăi şi te vei gîndi la acest copil, te vei gîndi şi la mine, am să trăiesc şi eu în fiinţa ta, nu?

ANIŞOARA: De fapt, noi nici nu am fost despărţiţi.

GEORGE: Da, a fost bine că lucrurile s-au întîmplat aşa cum s-au întîmplat. Cred că, dacă nu m-ai fi părăsit, eu nu aş fi fost ceea ce sînt acum şi nu aş fi descoperit niciodată ideea acceleratorului.

ANIŞOARA: Despre ce fel de accelerator e vorba?

GEORGE: Tu eşti, într-adevăr, ultimul om de pe lume care ai putea pricepe o asemenea idee.

ANIŞOARA: Nu sînt prea desteaptă, dar tu ştii cum te înţelegeam eu atunci, cu cîtă sinceritate te ascultam şi credeam în tine. (*Speriată.*) George, spune-mi adevărul, eşti bolnav?

GEORGE: Sînt bolnav de indiferenţă. Îmi sînt eu însumi indiferent.

ANIŞOARA: Nu-ţi mai place să trăieşti?

GEORGE: Ba da. Dar sînt obosit şi bătrîn. Parcă aş trăi de două sute de ani.

ANIŞOARA: Vorbeai adineauri despre un accelerator. Explică-mi şi mie.

GEORGE: Ți-aş explica, dar n-ai să înţelegi. Cum să spun? Eşti prea normală.

ANIŞOARA: George, eu înţeleg tot ce-mi spui tu.

GEORGE (*îi vine o idee*): Şi dacă ai să înţelegi, iar eu am să-ţi cer ceva, tu te vei supune?

ANIŞOARA: Da, am să mă supun. Pentru tine am să fac orice.

GEORGE (*se gîndeşte*): Bine, Anişoara. (*O mîngîie pe păr.*) Am să-ţi povestesc despre ce e vorba. Tu ai să mă ascuţi cu toată atenţia, fără să te gîndeşti la nimic. (*Pauză.*) Eu, fiind atîta ani foarte singur şi foarte nefericit, foarte speriat de propria mea viaţă, de propriile mele gînduri, am ajuns să descopăr un accelerator al timpului. Cu ajutorul lui eu trăiesc mult mai repede decît voi. Adică, deşi trăiesc cît un om normal, existenţa mea practică este de zece ori mai scurtă. Important e că nu mai simt nimic din tot ce se întîmple în jurul meu. Dar poate că cel mai bine

ar fi, dacă tu eşti de acord, să încercăm practic. Vrei?

ANIŞOARA: Dacă-mi ceri tu, vreau.

GEORGE: Atunci culcă-te jos. (*Ea se supune: el îi vorbeşte febril.*) Stai perfect întinsă, înţepemită. Închide ochii şi nu te gîndi absolut la nimic, ca şi cum ai pluti pe o apă care curge foarte repede pe sub tine, dar fără să te poarte cu ea... Ca şi cum ai fi pe o sferă care se învîrteşte în jurul ei, fără să te atingă, dar caşe te sprijină şi te poartă cu ea... Ca şi cum...

ANIŞOARA (*se ridică speriată*): George! De fapt, tu ce vrei de la mine? Să trăiesc mai repede?

GEORGE (*transfigurat*): Da, şi să nu mai simţi viaţa din jur.

ANIŞOARA (*îngrozită*): Dar eu nu pot să fac aşa ceva! Eu am copii!

GEORGE (*dezamăgit definitiv*): Da, ai dreptate. Nu m-am gîndit la copii.

ANIŞOARA (*indignată*): George, dar de ce vrei să trăieşti mai repede?

GEORGE: Şi tu îmi ceri socoteală?!

ANIŞOARA: Viaţa e atît de frumoasă! E atît de minunat să trăieşti! Toţi oamenii se îngrozesc la gîndul că viaţa şi timpul trec prea repede, oamenii au visat întotdeauna să-i poată spune clipei să rămînă pe loc, iar tu vrei să o grăbeşti. Pentru asta oamenii nu te vor ierta niciodată.

GEORGE (*îngrozit şi scîrbît*): O, cîtă banalitate, cîtă ignoranţă, cîtă laşitate!

ANIŞOARA (*agresivă*): Să nu crezi că sînt chiar atît de proastă şi că nu înţeleg unde vrei să ajungi. Vrei să te sinucizi şi ți-e frică s-o faci singur.

GEORGE: Nu, nu vreau să mă sinucid.

ANIŞOARA: Dar atunci de ce vrei să trăieşti mai repede, cum de ți-a trecut prin cap o idee atît de criminală, pentru care ai merita să fii spînzurat?

GEORGE: Dar de ce nu mă spînzurați?

ANIŞOARA (*cu milă*): George, eu sînt un om simplu şi-ţi vorbesc cu sinceritate. Nimeni nu va înţelege niciodată ideea ta. Omul nu înţelege sau refuză să priceapă ceea ce este împotriva omenescului. E atîta nevoie de omenie pe lumea asta (*plingînd*), avem încă atîta nevoie de soare, de adevăr, de aer, atîta nevoie de zile, de nopţi, de ore şi chiar de minute, atîtea treburi ne rămîn ne terminate — treburi mai mărunte sau mai mari —, e o asemenea criză de timp, iar tu vii să ne furi tocmai ce ne lipseşte, ceea ce este cel mai preţios pentru noi. Îmi pare rău pentru tine, George, pentru că îmi imaginez cît de

greu ai descoperit-o, știu cât de mult te poți atășa tu de o idee, dar trebuie să te apuci de altceva. Creează o altă idee, știu eu... Sau trăiește și tu normal, adică făcând ceva modest, simplu, folositor... Adică, cum să spun, ia-te de altceva...

GEORGE : Da, poate ai dreptate. Altceva ! Altceva ! (*Frământat.*) Ce altceva ? În sfârșit... Altceva !

ANIȘOARA : Eu trebuie să plec.

GEORGE : Nu pleca. Mai stai, n-am vrut să te sperii. (*Linistind-o.*) Am glumit... Povestea asta cu acceleratorul e așa... o idee... Nu trebuie s-o iei în serios. Vreau să mai vorbesc cu tine. (*Îi vine să plîngă.*) Doamne, ce mult te-am iubit ! Iartă-mă, probabil sint puțin bolnav. (*În șoaptă.*) Femeia aceea mă urăște. Mă ține aici închis. (*Disperat.*) Are o putere diabolică asupra mea. Cred că mă hipnotizează.

ANIȘOARA : Te iubește ?

GEORGE : Da. E o iubire care s-a născut din ură. (*Lia a deschis ușor ușa și ascultă fără ca ei s-o observe.*) Cîndva mi-a făcut un mare rău. Acum vrea s-o iert și pentru asta și-a propus să mă salveze. Vrea să se purifice pe pielea mea. Și dacă ai ști ce fericit eram singur... Dar ea m-a urmărit. M-a urmărit, m-a găsit și m-a luat. M-a luat ca să mă facă fericit. Vino lângă mine, te rog.

ANIȘOARA (*vine lângă el și-i ia o mînă*): Ai febră.

GEORGE : Nu, nu am nimic. Sint sănătos. Femeia aceea și-a lăsat bărbatul aproape orb pentru mine. Anișoara ! (*În șoaptă.*) Vrea să-mi distrugă acceleratorul ! E singurul lucru pe care l-am făcut pentru omenire. Nu știu dacă e bun sau e rău, dar de ce să mi-l distrugă ? De ce ? (*Pauză.*) Să nu mai vorbim despre asta. Poți să mai stai cu mine ?

ANIȘOARA (*emoționată*): Stau oricît vrei tu... (*Îl mîngie pe pînă.*)

GEORGE : Anișoara, știi ce e groaznic uneori ? Eu nu mi-o mai amintesc pe mama mea. Nici copilăria nu mi-o mai amintesc. (*Pauză.*) Mi-aduc aminte doar atît : cînd eram mic, mă duceam singur în pădure să văd animalele, să mă împrietenesc cu ele. Visul meu era să mor mîncat de animale. Odată i-am spus mamei : „Mamă, vreau să merg în pădure să mă mîniace lupii“. Ce mult aș vrea să mă mai pot duce iar în pădure să văd animalele. (*Incet.*) Nu poți să mă iei cu tine ? Ia-mă și du-mă într-o pădure și lasă-mă acolo. (*Infrigurat.*) Mă iei ?

ANIȘOARA : Te iau.

GEORGE : Vreau să ne plimbăm printre copaci, să rupem crengi, să intrăm prin scorburi, ca atunci cînd ne iubeam...

ANIȘOARA : Da.

GEORGE : Să plecăm chiar acum. (*Începe să se îmbrace.*) Să plecăm pînă nu vine ea. (*Extrem de precipitat, își pune o haină pe el și o ia pe Anișoara de mînă.*) Să mergem.

LIA (*intră în aceeași clipă ; îl privește severă*): Unde vrei să pleci ?

GEORGE (*intimidat*): Vreau să plec.

LIA : Unde ?

GEORGE : Vreau să mă duc să mă plimb. Ea este...

LIA : Da, știu cine este.

GEORGE : Vrem să ne plimbăm puțin prin pădure.

LIA (*cu grijă*): Dar pe o vreme ca asta nu se poate plimba nimeni prin pădure. Nămeții sint prea mari, iar tu ești prea slăbit, dragul meu. Ai să te duci la primăvară.

GEORGE : Nu, am să mă duc acum. Vreau să văd animalele. Dă-mi voie să trec.

LIA : Dezbracă-te ! N-ai să pleci. (*Către Anișoara.*) Eu nu v-am chemat să mi-l luați. Cred că m-ați înțeles greșit. V-am chemat ca să mă ajutați să-l vindec de gînduri. De ce vreți să mi-l luați ?

ANIȘOARA : Dar nu vi-l iau de tot. Voiam să ne plimbăm prin pădure, așa cum ne plimbam atunci cînd eram îndrăgostiți.

LIA : Cred că am făcut o greșeală chemîndu-vă aici. Plecați singură. O plimbare cu dumneavoastră l-ar tulbura și mai mult. El e un om bolnav, nu trebuie să credeți nimic din ceea ce v-a spus. Eu răspund de el și nu pot să-l las să plece de aici.

GEORGE (*amărit și jignit*): Doamne, e cineva pe lume care răspunde de mine ! (*Ingenunchează în fața Liei.*) Te rog, nu mai veghea asupra mea, vreau să nu mi se mai poarte de grijă.

LIA : Ești prea slab. Trebuie !

ANIȘOARA : O să am eu grijă de el. Am să vi-l aduc înapoi.

LIA : Dacă pleacă de-aici, n-o să se mai întorcă. Iar eu nu mă pot lipsi de el.

ANIȘOARA : Dar el nu vă iubește.

LIA : Între noi nu poate fi vorba de așa ceva. El nu mă iubește și poate că nici eu nu-l iubesc, în adevăratul sens al cuvîntului. Dar el nu poate exista fără să-i port eu de grijă, iar eu nu pot trăi fără să-i port lui de grijă. El e un animal sălbatic, iar eu sint îmblînzitorul lui. Numai de frica mea știe. Cum ar

scăpa singur, ar deveni periculos. Nu v-a vorbit de accelerator?

ANIȘOARA: Mi-a vorbit.

LIA: Eram sigură. Dacă ar pleca cu dumneavoastră, ați fi în cel mai mare pericol cu putință. Sinteti o ființă slabă, după câte îmi dau seama, o ființă foarte sentimentală și poate puțin dezorientată, ați fost obișnuită să credeți tot ce v-a spus el. Sint convinsă că în cel mai scurt timp ar introduce în dumneavoastră acea idee a acceleratorului și atunci ați fi pierdută. Gîndiți-vă că aveți un soț și doi copii. E mai bine să plecați. Plecați chiar acum. Am să vă conduc pină la șosea. Peste treizeci de minute trece autobuzul de București.

ANIȘOARA (se uită lung spre George, așteptînd de la el un răspuns; acesta privește în gol): Bine, plec.

(Anișoara și Lia ies împreună: George continuă să privească în gol.)

GEORGE (singur): Nimeni nu vrea să încerce în mod sincer ideea acceleratorului. Întotdeauna oamenii le e frică să încerce. Întotdeauna vor să încerce alții pentru ei. Ei știu că a încerca înseamnă a îndrăzni, dar a îndrăzni înseamnă de obicei a muri. Cel mai îngrozitor lucru ar fi dacă eu aș muri și aș lua cu mine în pămînt ideea. Ea trebuie să rămînă aici, deasupra! Dacă nu va fi posibil s-o las cuiva, unei ființe vii, care s-o transmită mai departe cu sinceritate și convingere, am să scriu totul pe hîrtie. Pină atunci trebuie să lupt însă cu orice preț să nu pierd ideea. Trebuie să exercez neînterupt. (Se gîndește.) Chiar acum am să-l pornesc... Chiar acum...

(Se așază pe spate pe dușumea și rămîne nemișcat, concentrîndu-se îndelung. Lia intră și-l privește înspăimîntată. Apoi se repede spre el și încearcă să-l ridice.)

LIA: George! Ti-e rău? Ce s-a întîmplat?

GEORGE (se ridică și o privește întunecat, cu o ură feroce): Cred că mi s-a întîmplat o nenorocire. (Pauză.) Nu mai pot porni acceleratorul.

LIA (fără să-și poată ascunde satisfacția): Intr-adevăr?

GEORGE: Este pentru a zecea oară cînd încerc să-l pornesc și nu reușesc. (Dis-trus.) Da, cred că l-am pierdut.

LIA (cu bucurie): George! Înseamnă că ești salvat!

GEORGE (cu ură): De ce sînt salvat? Că l-am pierdut? Sînt salvat, pentru că va trebui să trăiesc toată viața alături de tine? (Se repede spre ea s-o sfîșie disperat.) Dă-mi acceleratorul înapoi!

De ce mi l-ai luat? (Plînge în hohote.) Ce-ai făcut cu el? L-ai ascuns sau l-ai asasinat?

LIA (speriată): Nu ți l-am luat eu. A fost ca o boală de care te-ai vindecat.

GEORGE: Minți! Știu că mă urmăreai pe furiș ori de cîte ori încercam să-l pornesc. Mă urmăreai cu o privire plină de ură, care îmi speria și-mi alungă ideea. Te simteam, știam că vrei să mi-l iei, să mi-l distrugi. Ai făcut o crimă îngrozitoare. Ai crezut că-mi faci un bine, dar ai făcut o crimă. Toată viața ta e plină de crime.

LIA: George, am vrut să te ajut. Te urmăream pe ascuns pentru că eram curioasă să știu cum faci. E drept că tot timpul mă rugam: „Dă, Doamne, să nu-l poată porni!”. Mă agățam atît de puternic de ideea aceasta, încît nu e exclus să te fi influențat cumva. Dar altceva n-am făcut. Te rog să mă crezi.

GEORGE: Dar chiar și atît a fost deajuns. A fost deajuns să mă convingi ca o lună de zile să renunț la el și acum l-am pierdut definitiv.

LIA: Dar poate că nu l-ai pierdut definitiv. Poate că nu te-ai concentrat îndeajuns.

GEORGE: Taci! Taci! Știu sigur că l-am pierdut. Am încercat tot ce era cu putință. Spune-mi ce-o să mă fac acum fără el? Acceleratorul era singura mea justificare. Eu nu urăsc omenirea. Eu țin la toți oamenii de pe pămînt, fără nici un fel de deosebire. Voiam să le rămînă ceva de pe urma mea. Fiecare sîntem obligați să lăsăm umanității o moștenire: o casă, un pom, o operă artistică, un copil. Eu voiam să le las această idee, care ar fi putut folosi cuiva. De ce nu m-ai lăsat? De ce mi-ai distrus ideea? Eu am suferit pentru ea. Tu mi-ai spus că justificarea ta față de viață e să fii lingă mine, iar eu te-am înțeles și te-am acceptat lingă mine din milă.

LIA: Nu m-ai acceptat tu. Eu nu sînt omul care să fiu acceptat. Dacă consider că cineva mi se cuvine, îl iau singură, fără să cer învoire. Tu erai acei cineva de care aveam atunci nevoie și te luam chiar dacă nu erai de acord. Am o voință pe care nu o poate înfrînge absolut nimic pe lumea asta. Fostului meu soț i-am redat vederea. Ție ți-am distrus ideea bolnăvicioasă a acceleratorului. Mîine voi fi în stare să pun la loc unui om piciorul care i-a fost tăiat și să-l fac să alerge din nou. Forța aceasta pe care mi-a dat-o natura trebuie să mi-o exercit asupra cuiva, asupra unui om. Tot timpul trebuie să

simt pe cineva în mână, să simt cum îl frământ.

GEORGE (*disperat*): De ce a trebuit să ne întîlnim? Dumnezeu, cum de ne-a adus în fața acea întîmplare nefericită?

LIA: Nu a fost o întîmplare. Eram în căutarea ta și te-aș fi găsit oricum. Nu aveai cum să scapi de mine.

GEORGE (*privind pe fereastră*): A apărut din nou umbra aceea. Te caută, du-te și vezi ce vrea. Nu pot s-o știu acolo.

LIA (*deschide ușa*): Cine-i acolo?

VOCEA LUI CORNEL (*de afară*): Te rog, vino puțin.

LIA: De ce?

VOCEA: Vino. Trebuie neapărat să vii.

LIA: Nu vin.

VOCEA: Atunci o să te aștept. Trebuie neapărat să-ți vorbesc.

LIA: Vino înăuntru.

CORNEL (*intră încet, precaut, cu o figură întunecată*): Bună seara. (*Nu i se răspunde.*) Poate v-am deranjat.

LIA: Nu chiar atât de mult. Vrei să-mi spui ceva?

GEORGE: Eu am să trec dincolo. Iar voi vorbiți. Vorbiți. Vorbiți. (*Trece în camera de alături.*)

LIA: Despre ce e vorba?

CORNEL: Trebuie să-mi răspunzi la o singură întrebare.

LIA: Pune acea întrebare.

CORNEL: Atunci cînd ți-am spus că nu mai văd cu ochiul drept, mi-ai răspuns că asta n-are nici o importanță, atîta vreme cît văd cu ochiul sting. Acum aproape că nu mai văd deloc. Ce ai să-mi spui?

LIA: Dar de ce sînt eu obligată să răspund la întrebările tale? De ce nu-ți răspunzi singur?

CORNEL: Pentru că atunci cînd am orbit și eram în cea mai cumplită disperare, tu mi-ai spus să las totul asupra ta, m-ai obligat să exist pentru tine. Ai reușit chiar să mă vindec și să mă faci să cred că sînt iarăși un om întreg, normal și util. Pe urmă, m-ai părăsit, considerînd că ți-ai făcut pe deplin datoria față de mine și că nu mai ești obligată să te sacrifici în continuare. Din punctul tău de vedere, probabil că aveai dreptate. Dar acum te întreb: ce fac? În curînd n-o să mai văd deloc.

LIA: Du-te la medic.

CORNEL: Nu am nevoie de medic. Există un singur om pe lume care m-a salvat și care mă poate salva din nou.

LIA: Și omul acela sînt eu. Am fost. Acum trebuie să salvez pe altcineva. Sînt ocupată.

CORNEL: Dar te întreb ce trebuie să fac eu.

LIA: Nu știu. O să te descurci și singur. Te cunosc foarte bine. Un om care a trăit în preajma mea opt ani de zile e un om pe picioarele lui, în afara oricărui pericol. Ai să te descurci și singur, sînt convins. Ești prea banal și prea sănătos ca să te sinucizi. Ai să te duci la toți doctorii din lume și ai să te vindec. E adevărat că n-o să te sinucizi?

CORNEL: Nu m-am gîndit nici o clipă să mă sinucid. Dar am îngrozitor de multă nevoie de tine.

LIA: Da, știu. Te-ai învățat să fii comod, să fac eu totul pentru tine. Dar nu mai pot, înțelege, și nu mai insistă. Străduiește-te să fii ceva mai demn. Acum sînt amărită și vreau să rămîn singură. El a început să mă urască și asta mă întristează enorm. Cel puțin tu nu mă urăști, așa-i?

CORNEL: Nu. Te iubesc.

LIA: Nu trebuie să mă iubești. Așa o să te vindecii mai greu. Urăște-mă și atunci îți vei căpăta foarte repede lumina ochilor. Du-te!

CORNEL: Mă duc. Și n-o să te mai caut niciodată.

LIA: Ar fi foarte bine. Dacă o să simt nevoia, o să te caut eu. (*Cornel vrea să iasă, dar nu nimerește ușa; ea îl ajută.*) Pe aici.

(*Cornel iese. Lia vrea să intre în camera cealaltă unde s-a dus George, dar constată că aceasta e închisă cu cheia. Iese pe cealaltă ușă afară și se întoarce peste cîteva clipe cu Doctorul.*)

DOCTORUL: Dar l-am văzut chiar eu plecînd.

LIA (*incremenită*): Cînd?

DOCTORUL: Acum zece minute. Chiar m-am și mirat și i-am spus soției: „unde o fi plecînd vecinul nostru pe o asemenea vreme, aproape dezbrăcat?” Pentru că nu avea paltonul pe el.

LIA (*disperată*): Doamne, Dumnezeu! A fugit! L-am pierdut!... (*Către Doctor.*) Vă rog să mă ajutați să-l căutăm. Era bolnav... Vă rog să veniți cu mine...

DOCTORUL: Da, bineînțeles că vă ajut. Să mă duc să mă îmbrac. (*Iese grăbit.*)

LIA (*singură*): Numai de nu s-ar fi dus în pădure...

(*Iese, lăsînd ușa deschisă. O vreme, scena rămîne goală. Apoi intră Cornel. Se uită în jur uimit, cercetează și camera cealaltă, apoi se întoarce și se așază pe un scaun. Așteaptă. Peste cîteva clipe intră Anișoara. Este nedumerită văzîndu-l pe Cornel.*)

ANIȘOARA : Nu vă supărați, am uitat ceva aici.

CORNEL (*apatic*) : Vă rog...

ANIȘOARA : Mi-am uitat geanta și nu de altceva, dar aveam banii în ea.

CORNEL : Căutați-o.

ANIȘOARA (*caută geanta cu privirea, dar n-o găsește*) : Dar aici am lăsat-o. Pe drum n-am avut cum s-o pierd. Dumneavoastră sinteți de-ai casei, puteți să mă ajutați s-o găsec?

CORNEL : Nu sint de-ai casei. Mai bine așteptați să se întoarcă dînsa. Poate a pus-o undeva.

ANIȘOARA : N-aș vrea s-o mai văd. Aș vrea să plec. Îmi pare rău c-am venit ! (*Căutînd prin casă.*) Trebuie să prind autobuzul.

LIA (*intră pe ușă gîfîind, răvășită*) : S-a întors ? (*Nu i se răspunde.*) Vă întreb dacă s-a întors.

ANIȘOARA : Cine ?

LIA : El. A fugit pe fereastră și nu știu unde s-a dus. Nu s-a întors ? (*Se uită în camera cealaltă. Cîteva clipe de tăcere.*) S-a dus. (*Scuzîndu-se, buimacă în fața lor.*) Nu e vina mea... A fugit fără să-l văd...

DOCTORUL (*intră obosit*) : Doamnă, l-am căutat...

LIA (*calmă*) : Nu l-ați găsit ?

DOCTORUL : Nu. S-a dus în pădure. L-a văzut cantonierul. Fugea. (*Tace.*)

LIA : Da. Eram convinsă c-o să se ducă în pădure.

DOCTORUL (*ezită*) : Pădurea însă e plină de lupi, știți foarte bine. Nici într-un an n-au fost atîția lupi ca în iarna asta. Nici vînătorii n-au curajul să se apropie...

ANIȘOARA (*speriată ; a găsit poșeta*) : Eu am să plec. Bună seara. (*Nu-i răspunde nimeni. Iese.*)

DOCTORUL (*îngrijorat*) : Eu cred că ar trebui să adunăm niște vînători și să plecăm în căutarea lui. (*Lia nu-i răspunde.*) Pină nu e prea tîrziu... (*Nu i se răspunde.*) Cantonierul mi-a spus la telefon că o haită a trecut în goană pe lizieră, chiar pe urmele lui. (*Lia tace.*) Ce facem ?

LIA (*îngîndurată*) : Sinteți foarte amabil, dar acum e tîrziu. (*Iși acoperă fața cu miinile.*)

DOCTORUL (*nedumerit*) : Credeți că e prea tîrziu ?

LIA (*obosită peste măsură*) : Da, e tîrziu. Trebuie să-l lăsăm singur. Duceți-vă. Vă așteaptă soția cu masa.

DOCTORUL : Bună seara. (*Iese ; apoi se întoarce.*) Mă iertati, dar eu, omenește vorbind, deși nu-l cunosc (*ridică brusc tonul, parcă amenințator*), am să mă duc după el ! Nu putem să-l lăsăm singur în pădure. (*Pauză ; pe un ton ceva mai ridicat.*) Am să mă duc după el ! (*Nu i se răspunde. Iese.*)

LIA (*se uită lung în urma lui, apoi se întoarce spre Cornel*) : Erai aici ?

CORNEL : Da, te așteptam.

LIA (*se apropie de el disperată*) : Ai văzut ? L-am pierdut. Am vrut să-l salvez și n-am putut. Nu sint eu de vină.

CORNEL : Nu ești.

LIA : N-a fost posibil omenește să-l salvez. L-am întilnit prea tîrziu... (*Pauză. Cornel stă cu privirile în pămînt. Lia îl privește îndelung, apoi îl mîngîie pe păr.*) Ce bine că tu m-ai așteptat ! O să fim iar împreună. (*El tace ; pauză. Ea oftează.*) Nefericitele ! O să te fac iar fericit !

C O R T I N A

Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra”

„MACBETH”

de Shakespeare

Regia : Liviu Ciulei

Clody Bertola (Lady Macbeth) ►

Octavian Cotescu (Macbeth), Cornel Coman
și Dumitru Dumitru (Cei doi ucigași)

